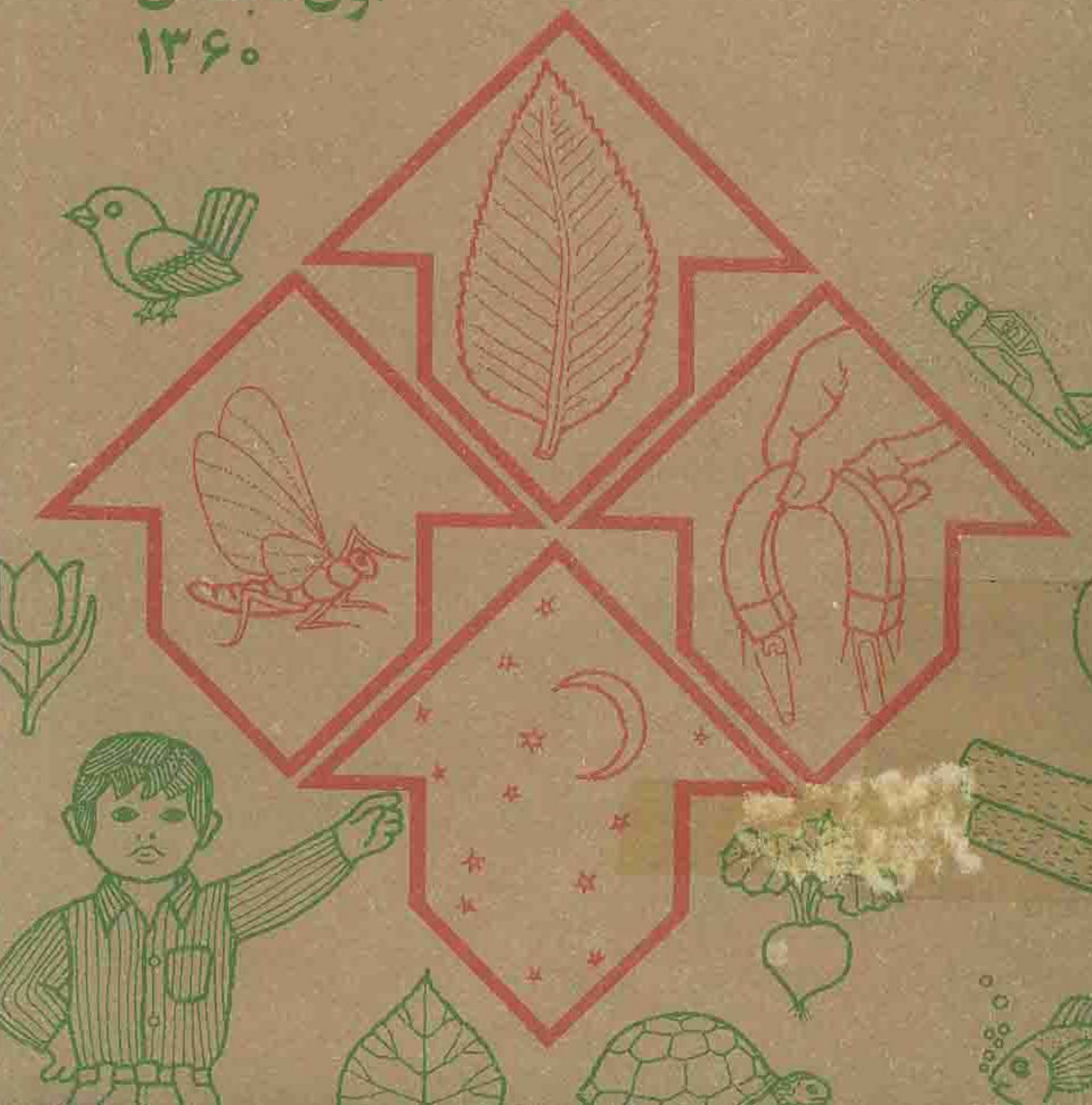

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش پرورش
کتاب و کتب گوناگون

علوم تجربی

اول دبستان
۱۳۶۰

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

علوم تجربی

اول دبستان

۱۳۶۰

تألیف:

عطاء اللہ بزرگ نیا - محمد باکروان - علی ظاعنی

نقاشی از: منوچہر درفشہ

طرح جلد از: کامران افشار مهاجر

جواب شرکت افست «سهامی عام»
حق چاپ محفوظ است.

وعلوم

۱

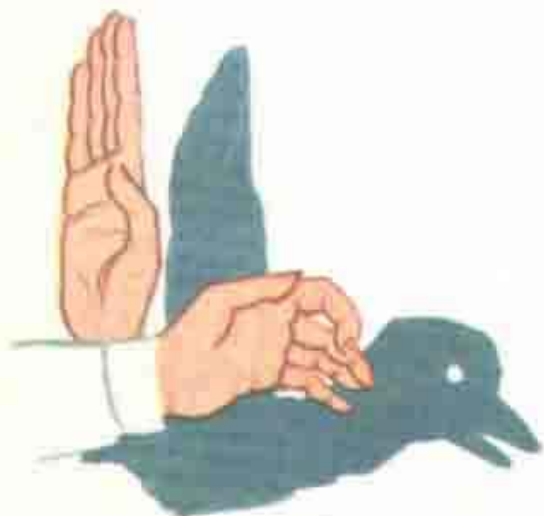

آنچه در این کتاب می‌خوانید:

از خانه تا دبستان . . . . . صفحه ۴
 آفتاب و سایه . . . . . » ۹
 روز و شب . . . . . » ۱۶
 حرکت ابر در آسمان . . . . . » ۱۸
 باران از ابر می‌بارد . . . . . » ۲۲
 آب . . . . . » ۲۶
 هوا . . . . . » ۳۶
 باد . . . . . » ۴۵
 پرواز . . . . . » ۴۹

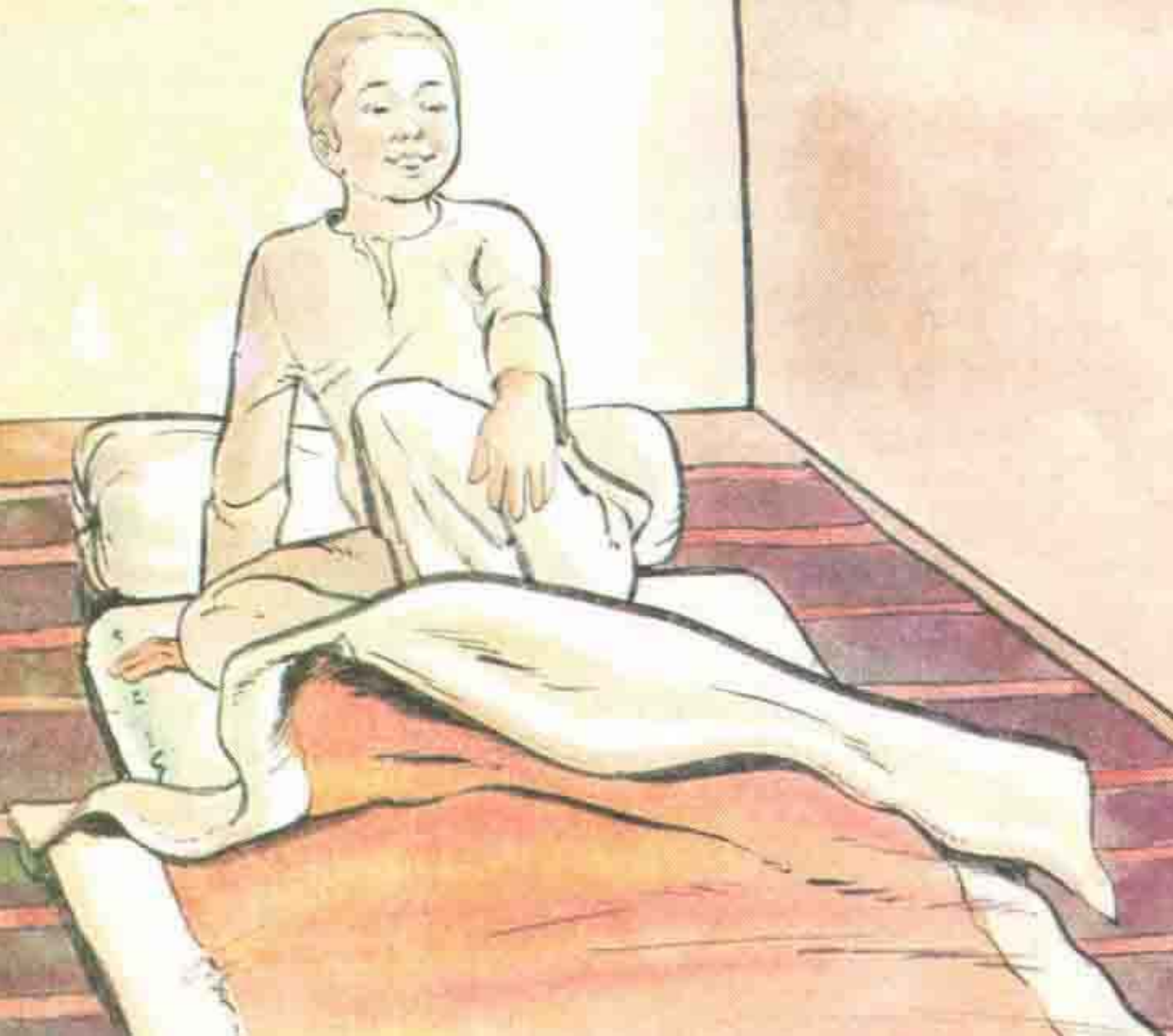
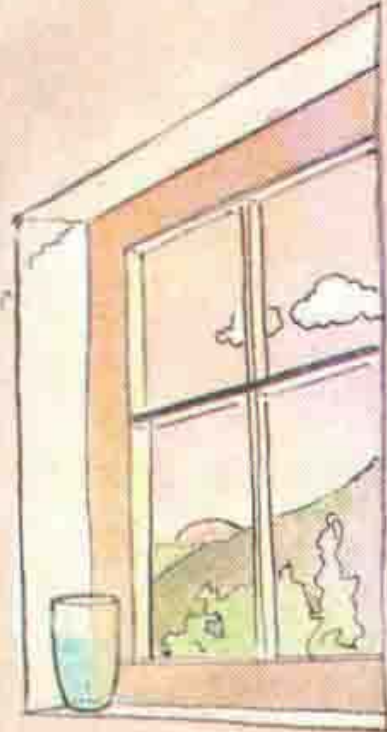
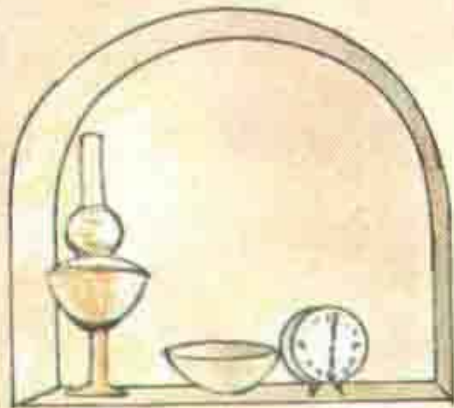

روزِ سرد	.....	صفحة ۵۰
روزِ برفی	.....	۵۲
چرخ کارها را آسان می کند.	»	۵۴
آهن رُبا	.....	۵۹
برق به ما کمک می کند...	»	۶۹
سنگها.	.....	۷۰
خاک	.....	۷۳
جانوران را بشناسیم	.....	۷۶
گیاهان را بشناسیم	.....	۹۴
صداهایی که می شنویم	.....	۱۰۴

از خانه تا دبستان

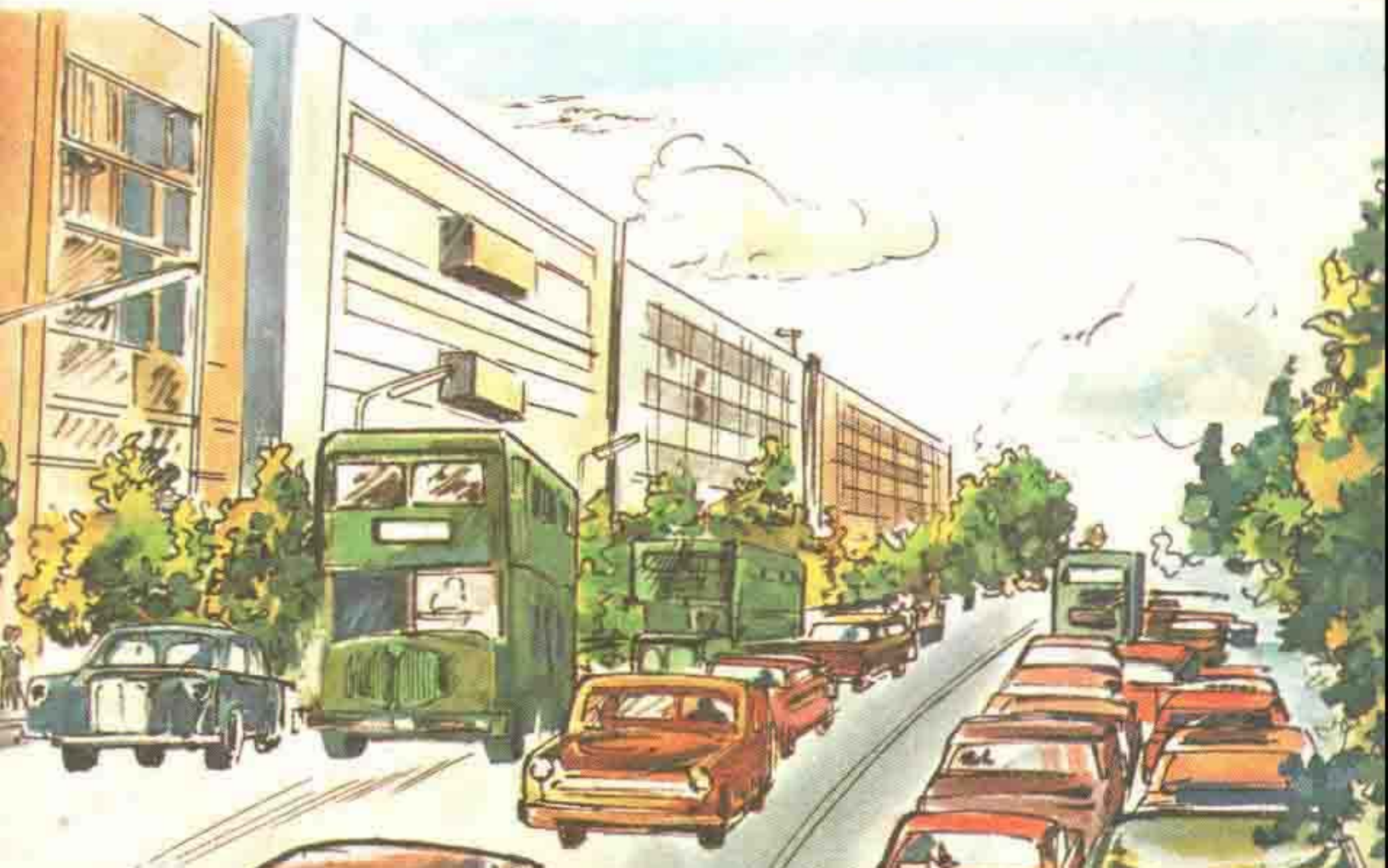
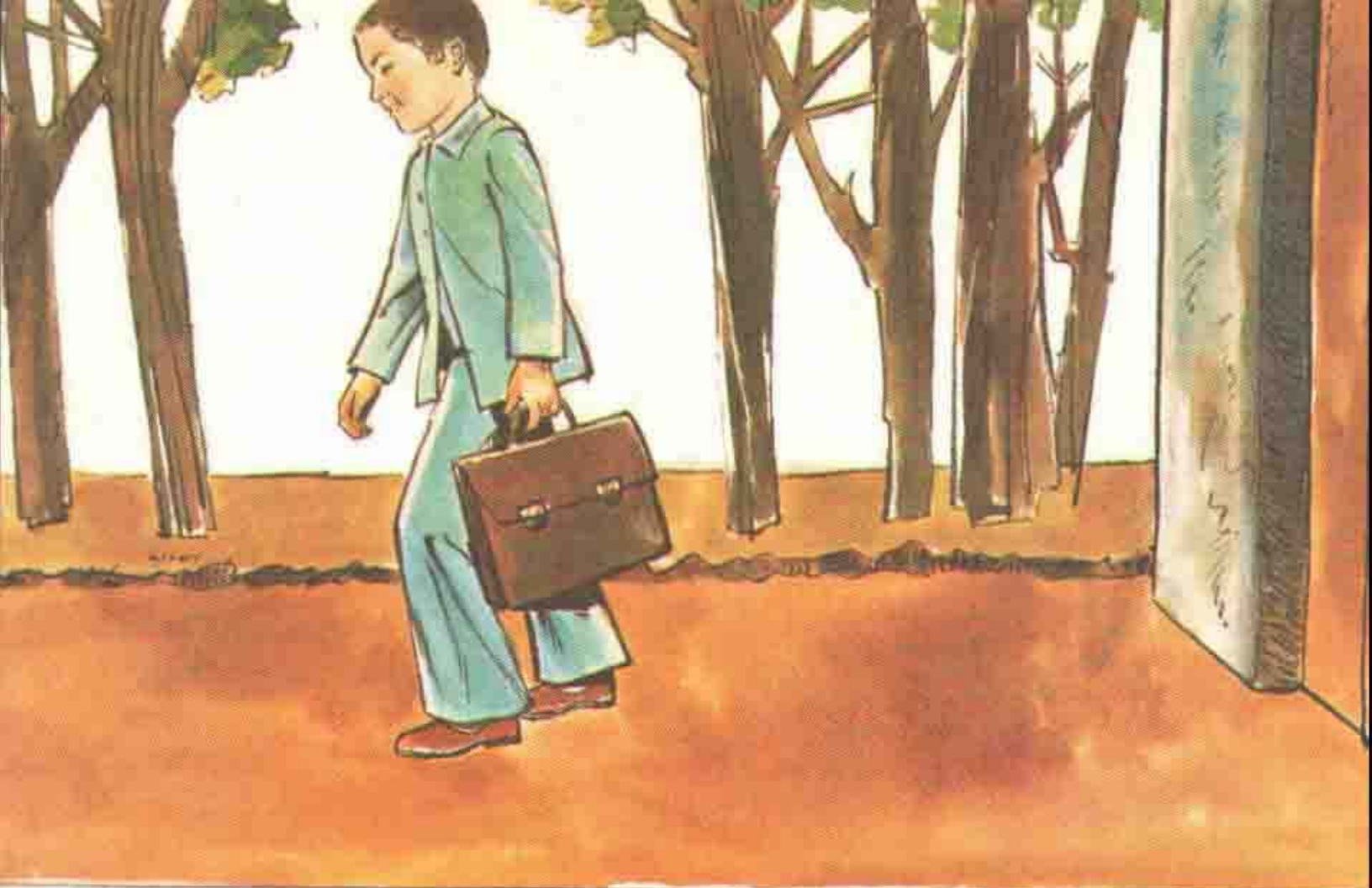

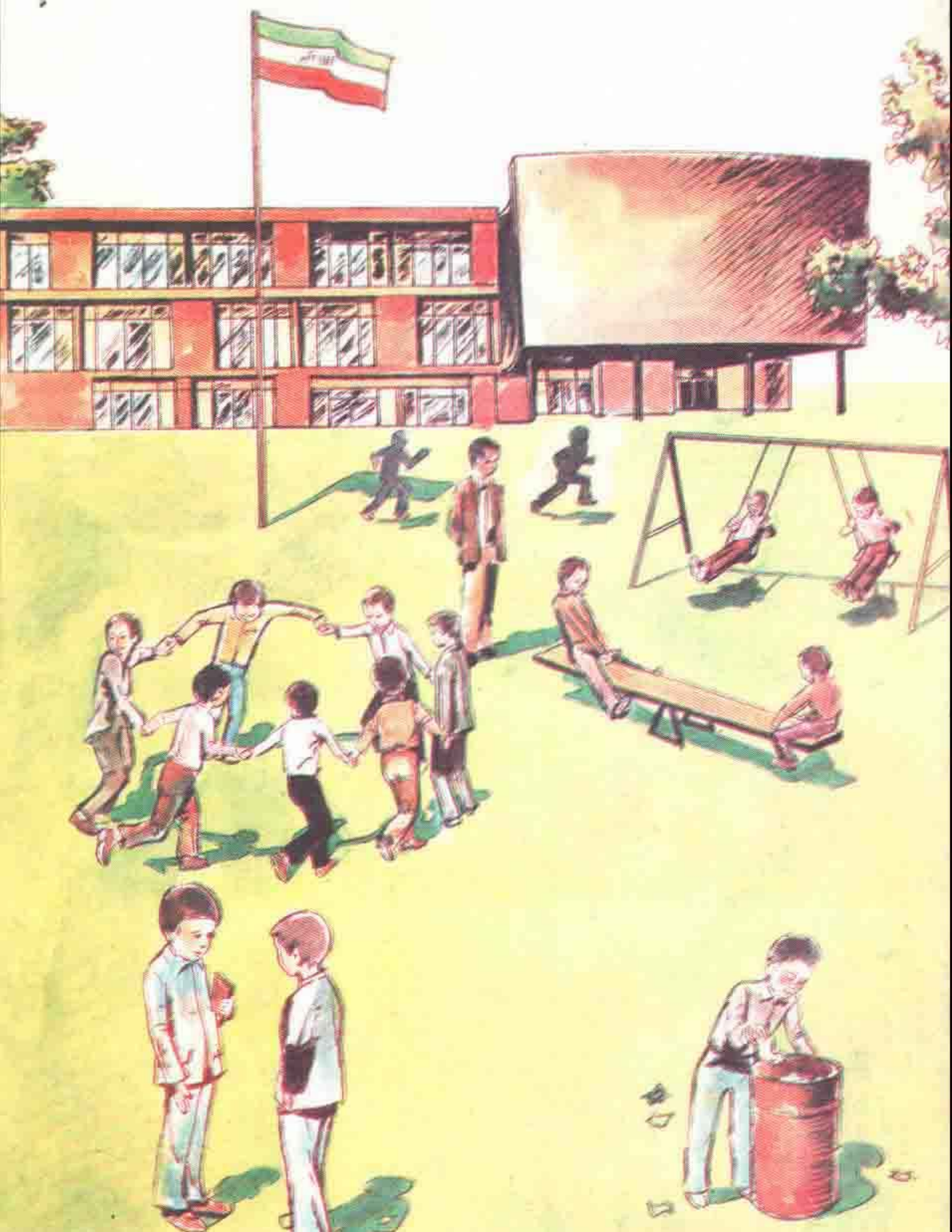

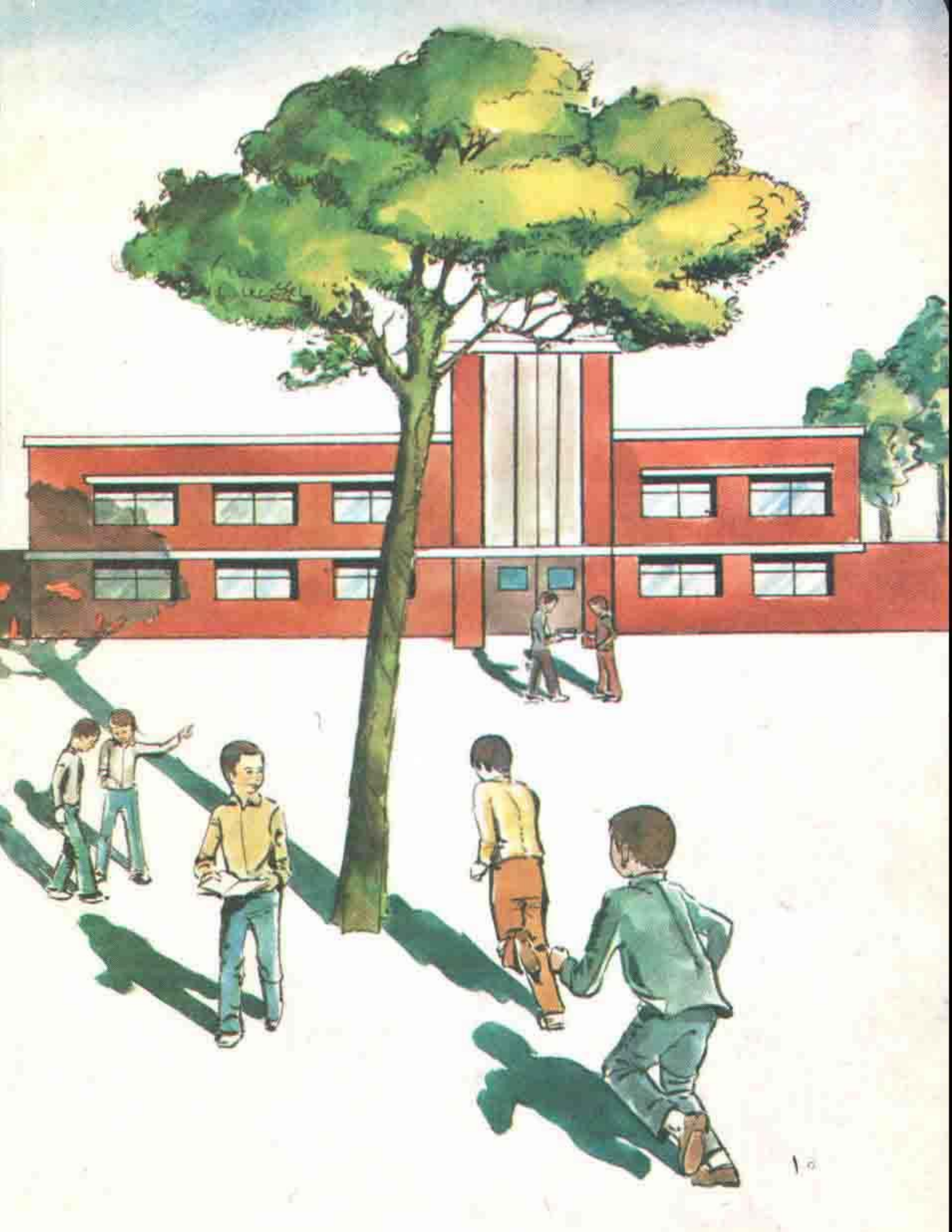

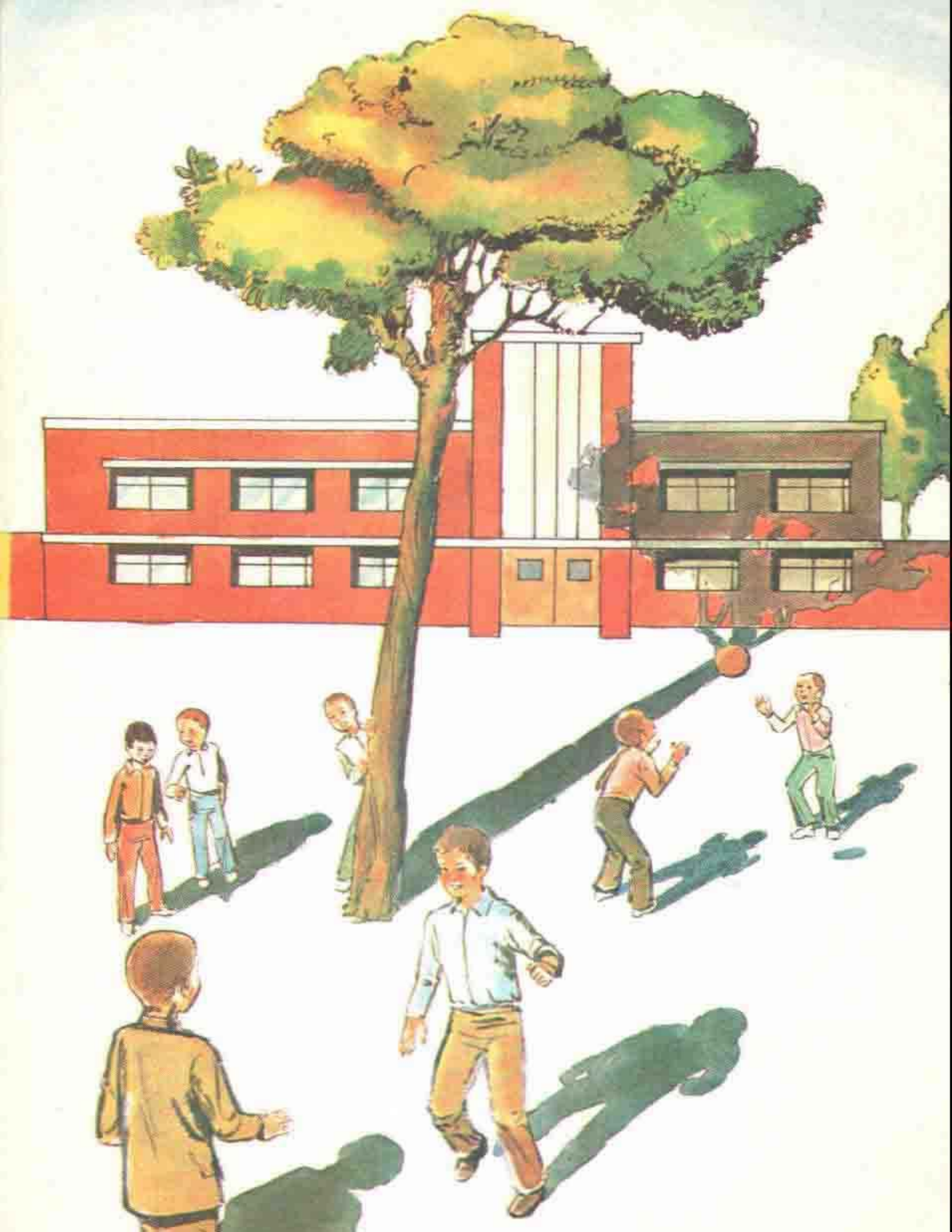

آفتاب و سایه

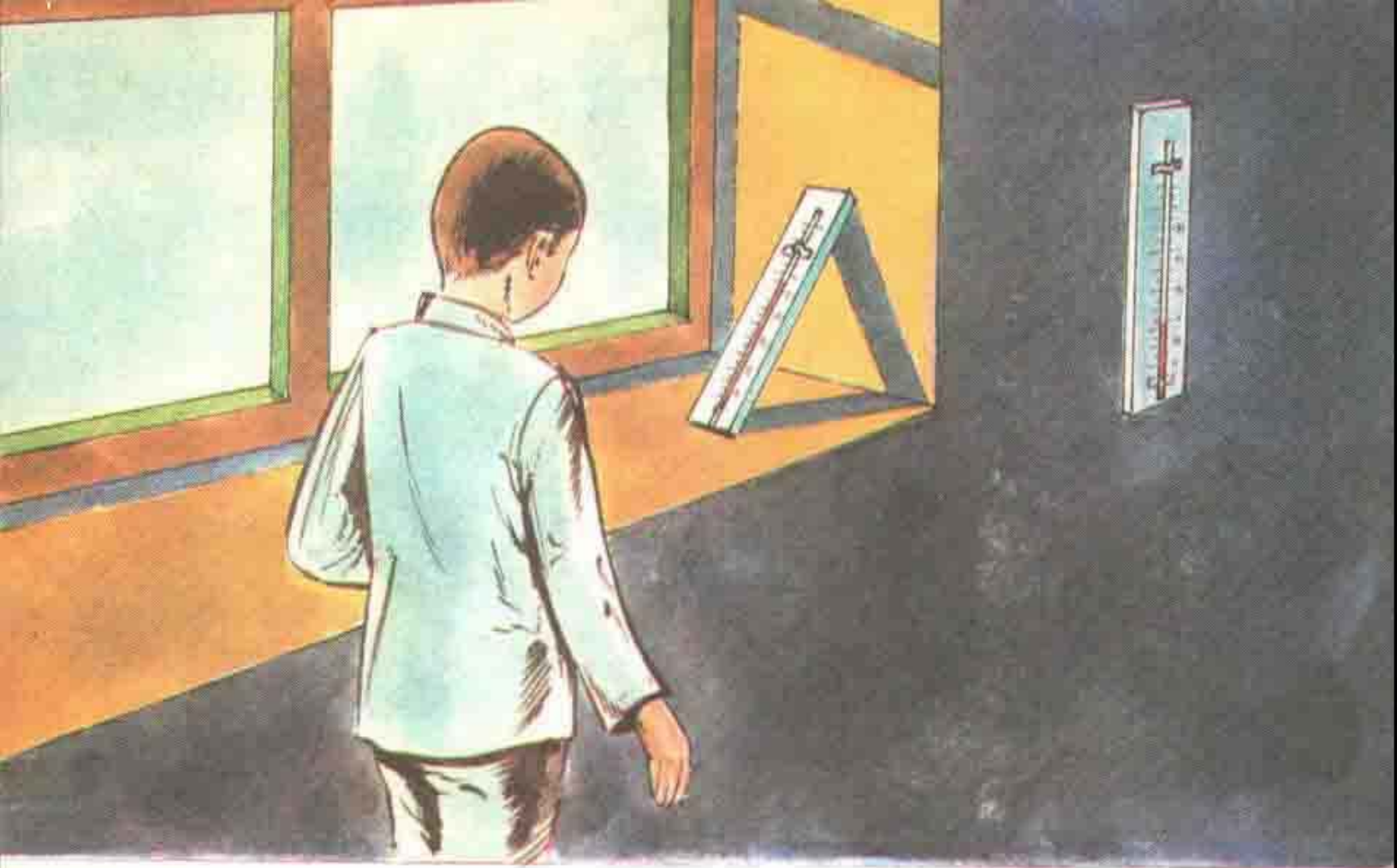

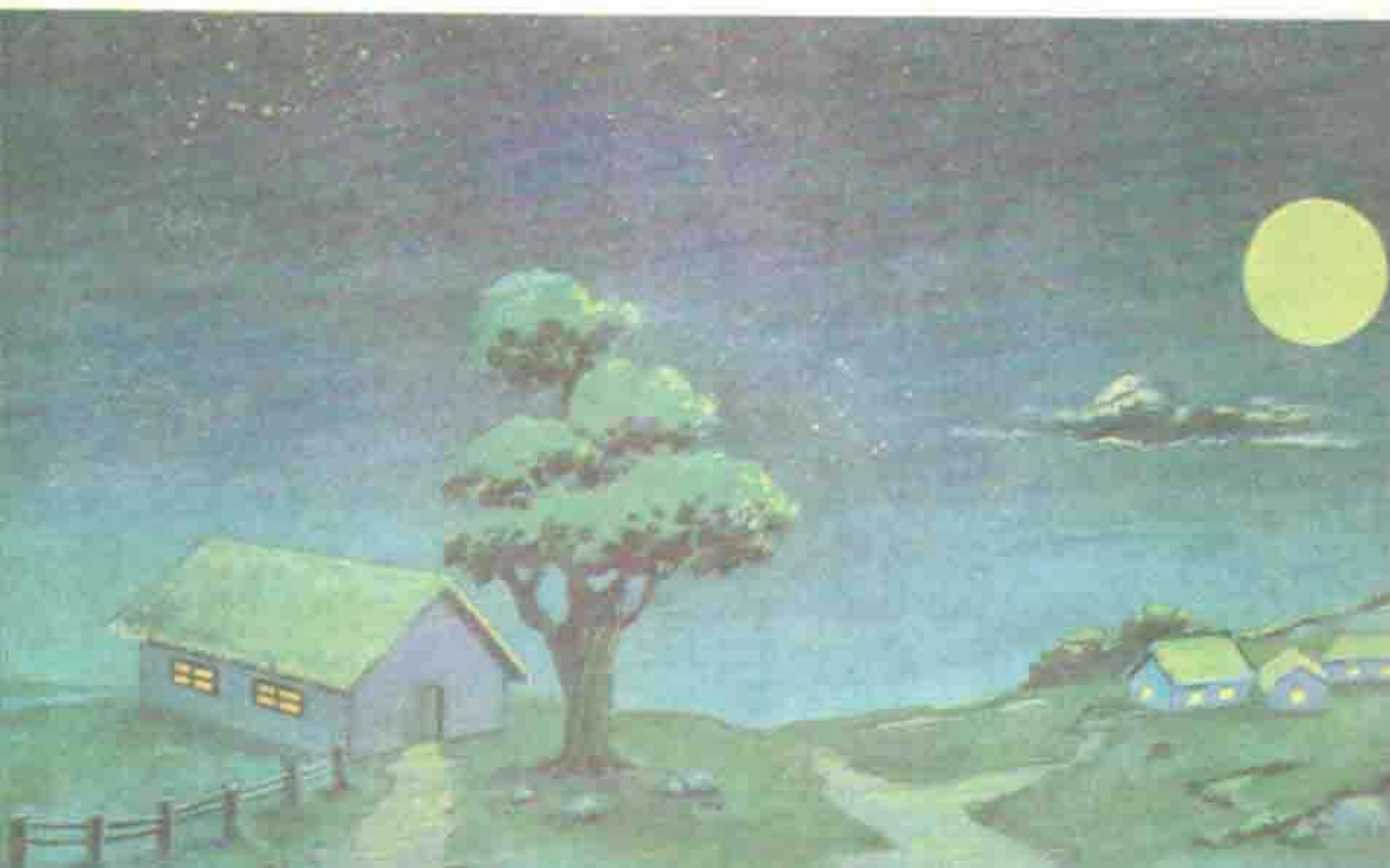

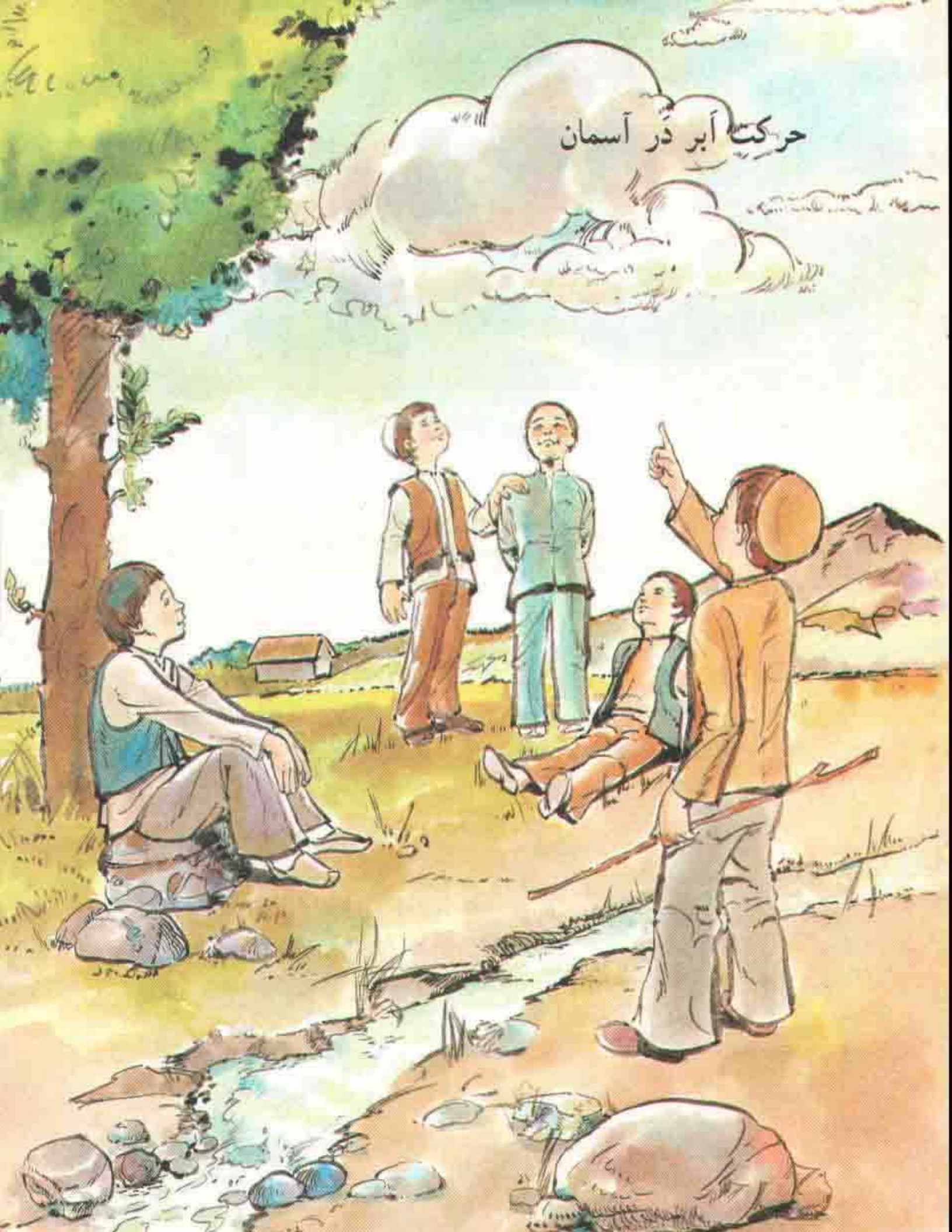
روز و شب

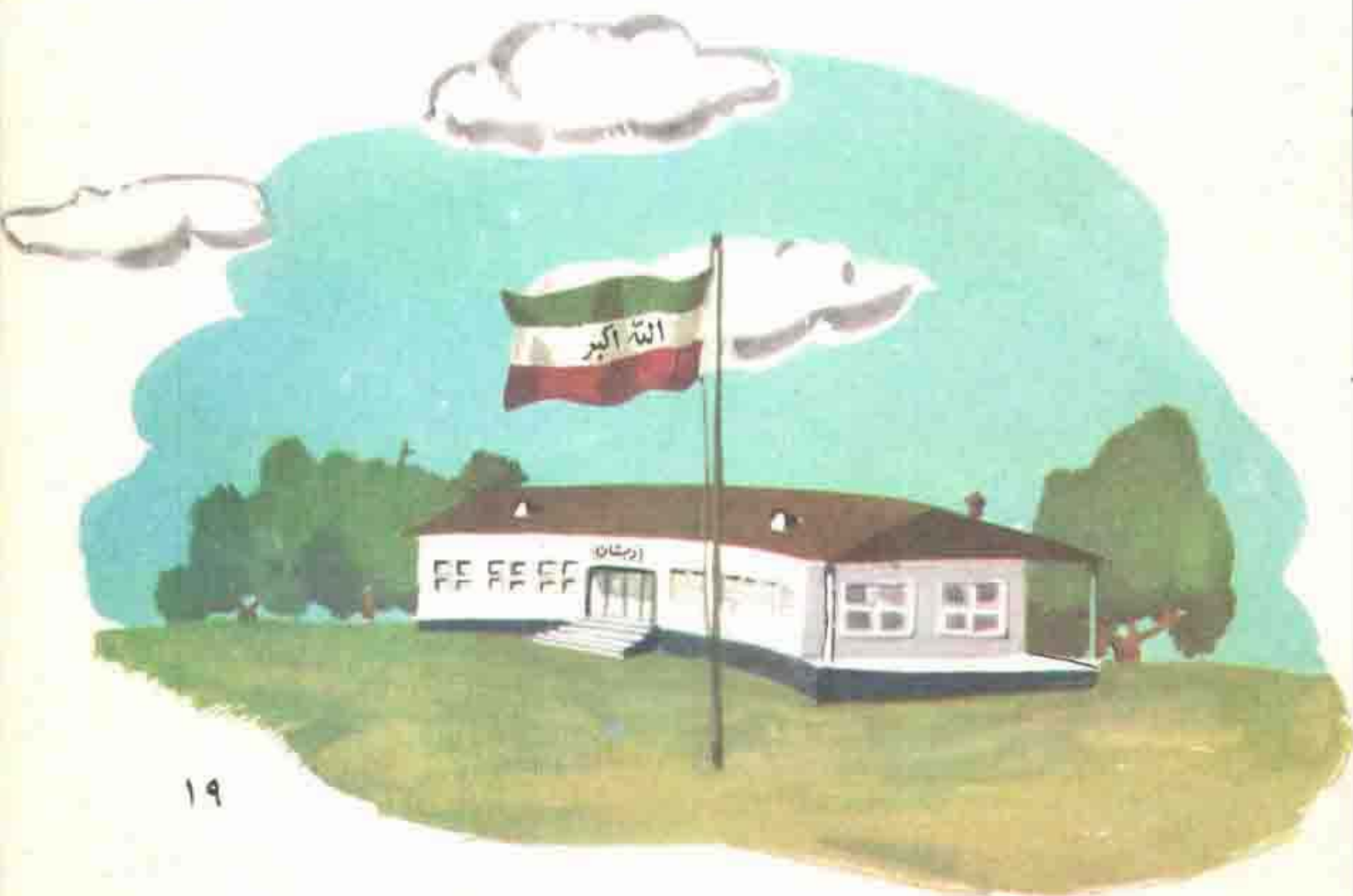
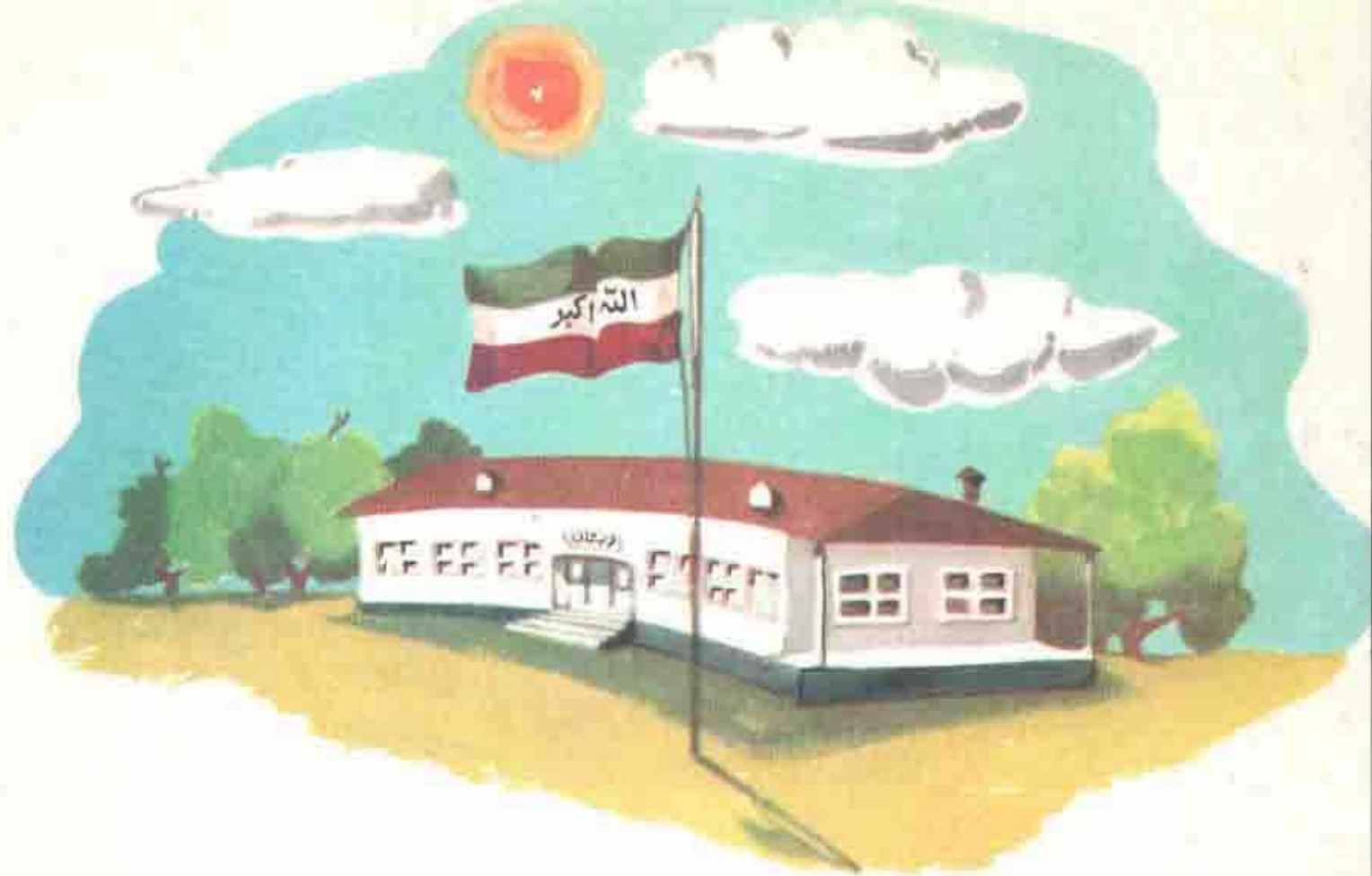

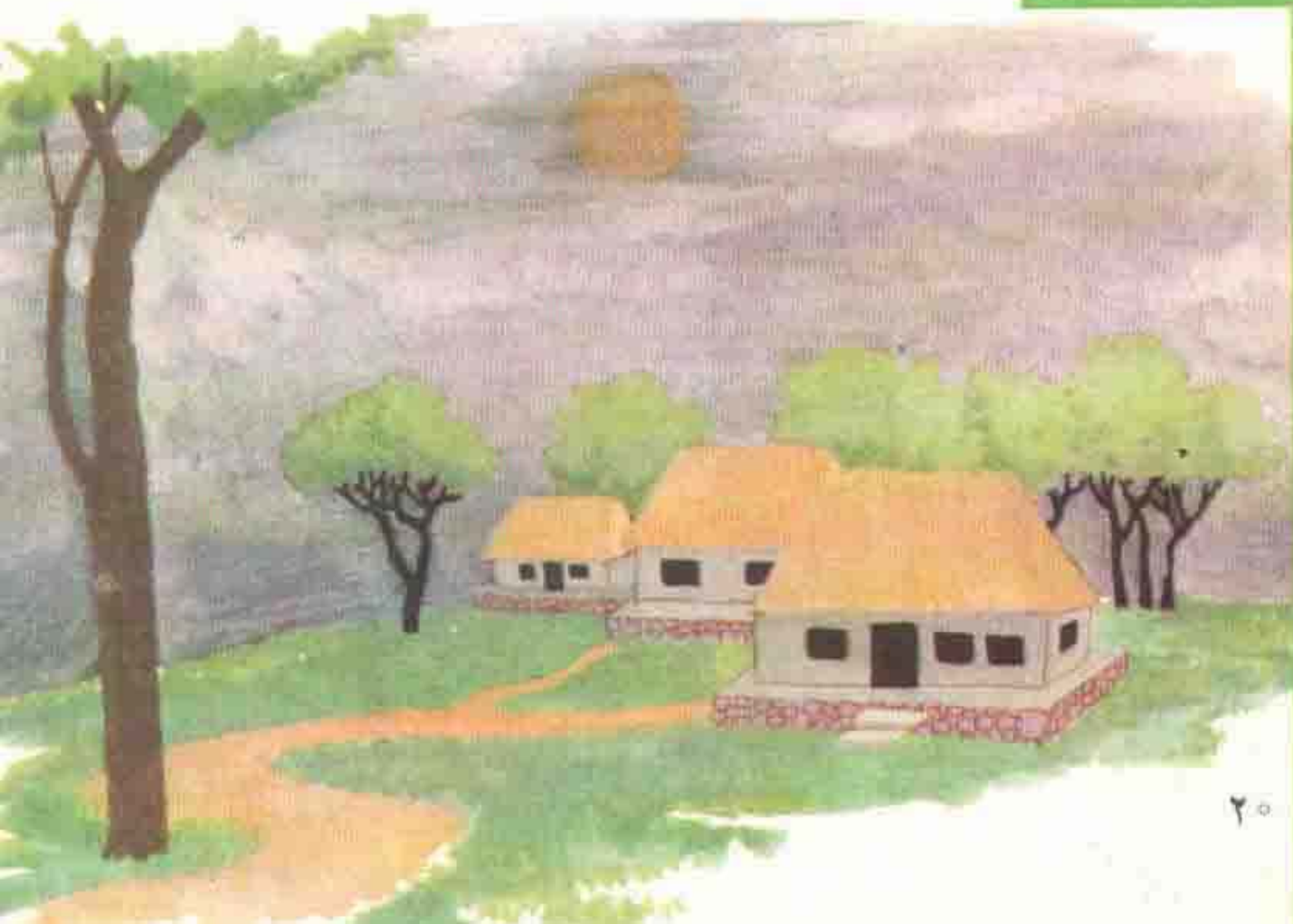

حرکتِ ابر در آسمان

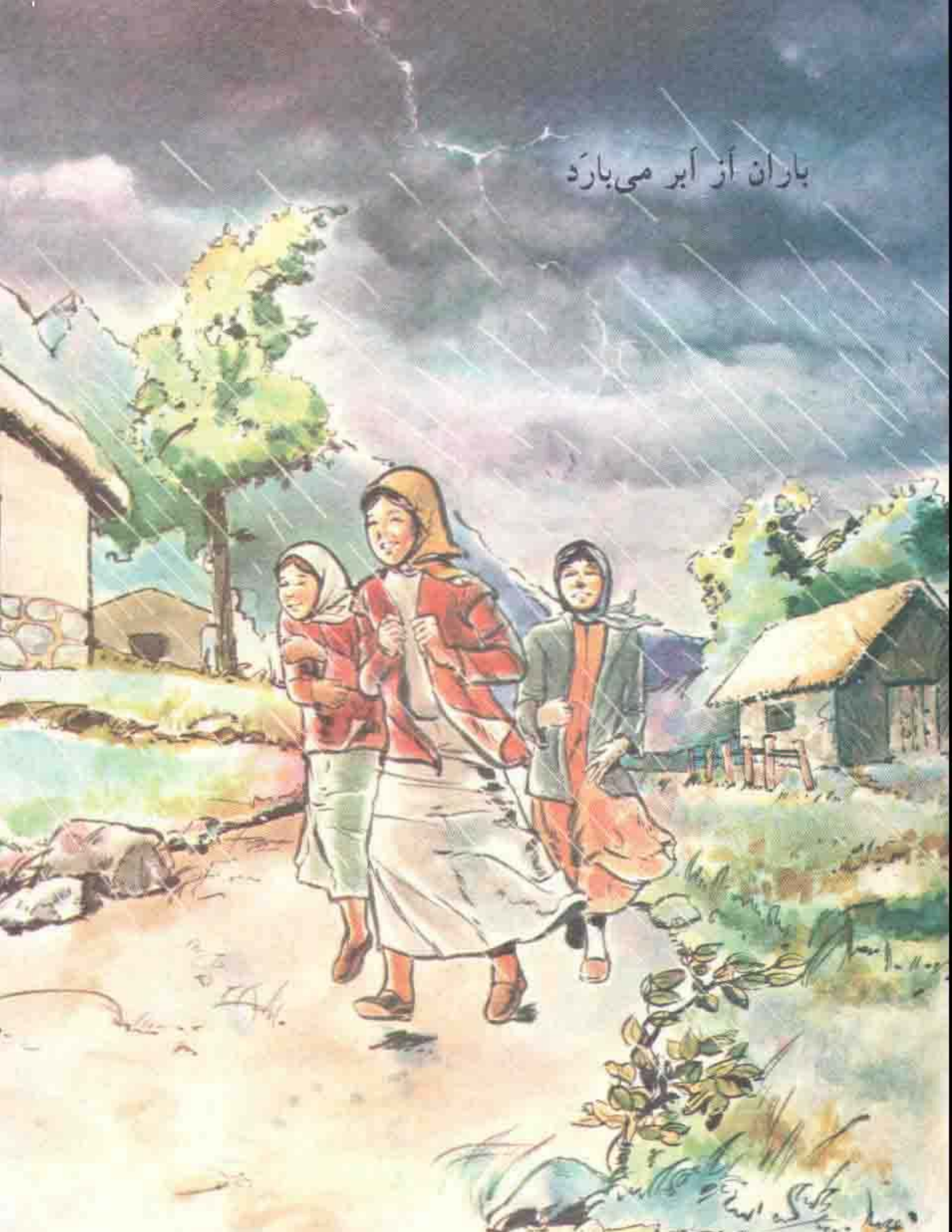

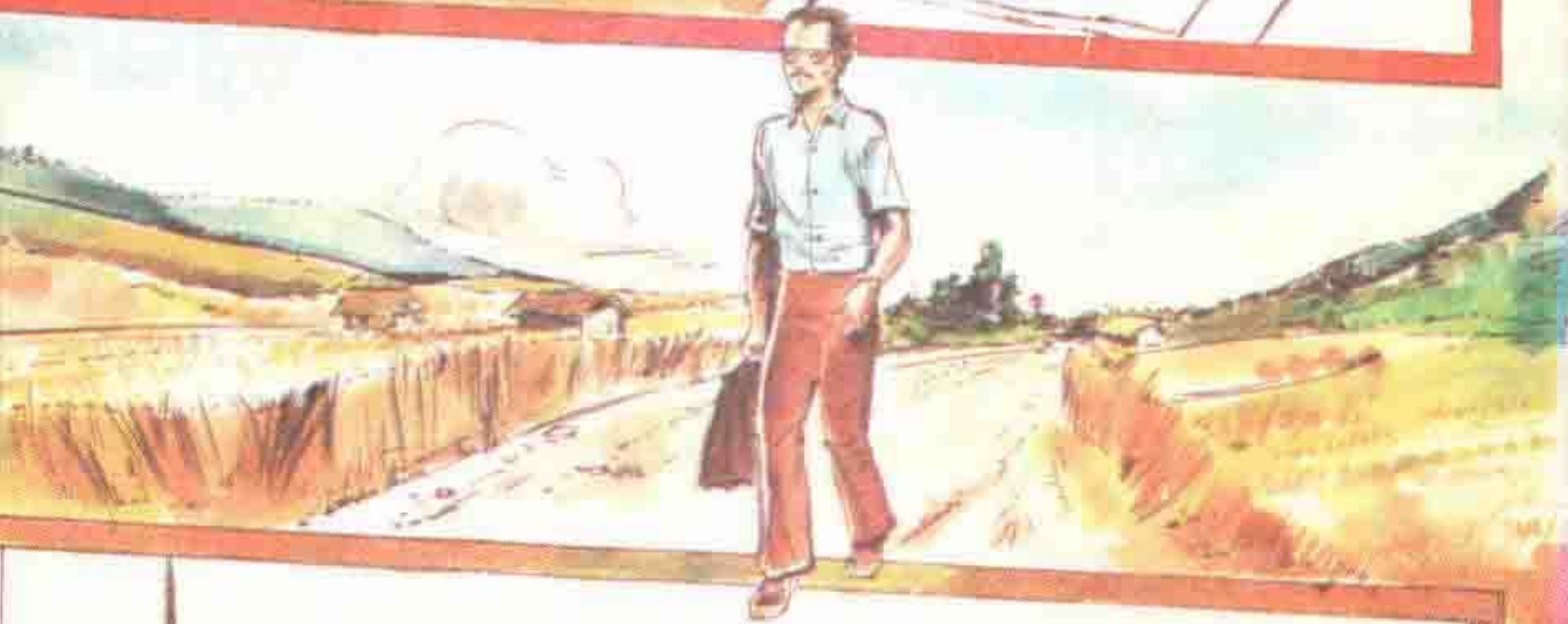
باران از آبر می بارد

موسسه فرهنگی هنری آستان قدس
تهران - خیابان ولیعصر - پلاک ۱۱۱

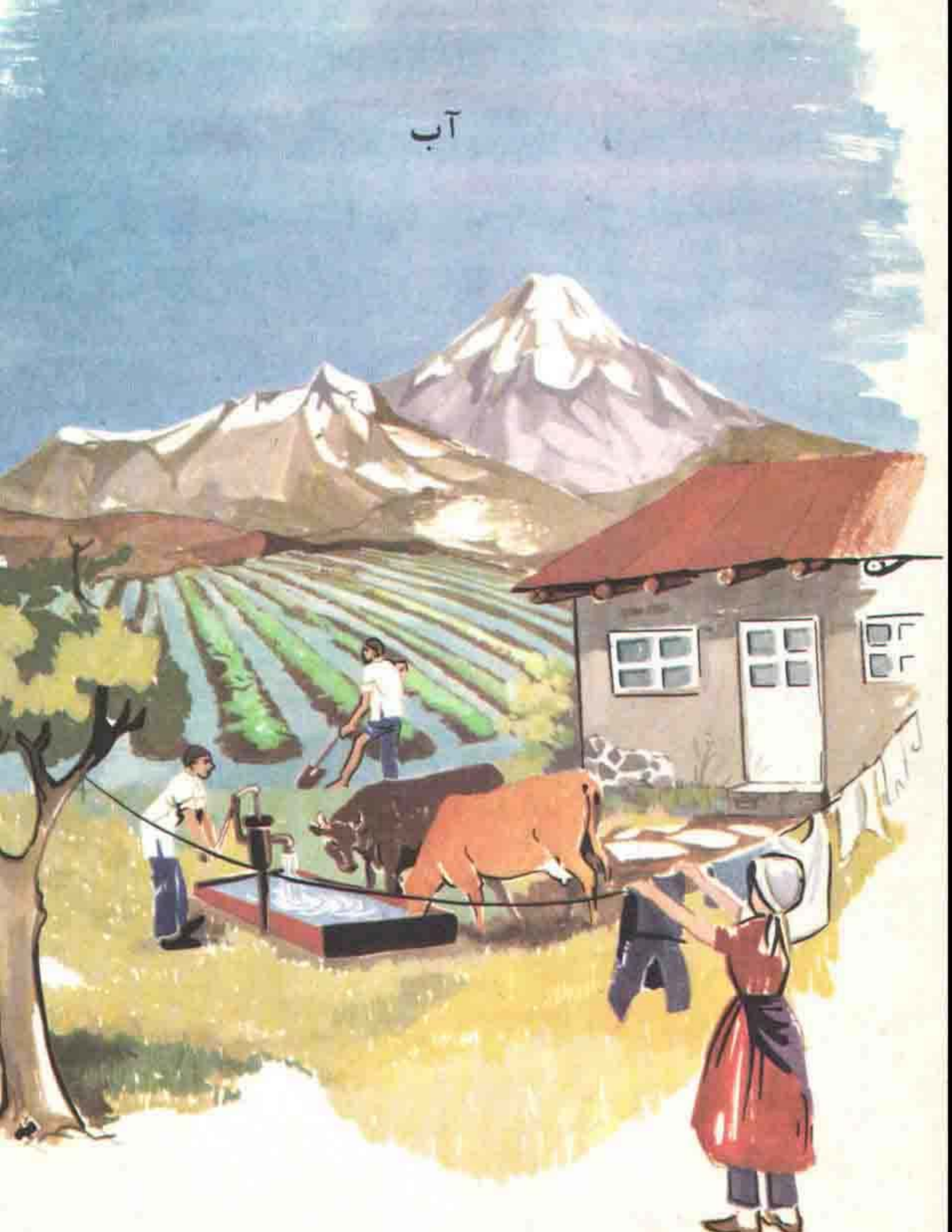

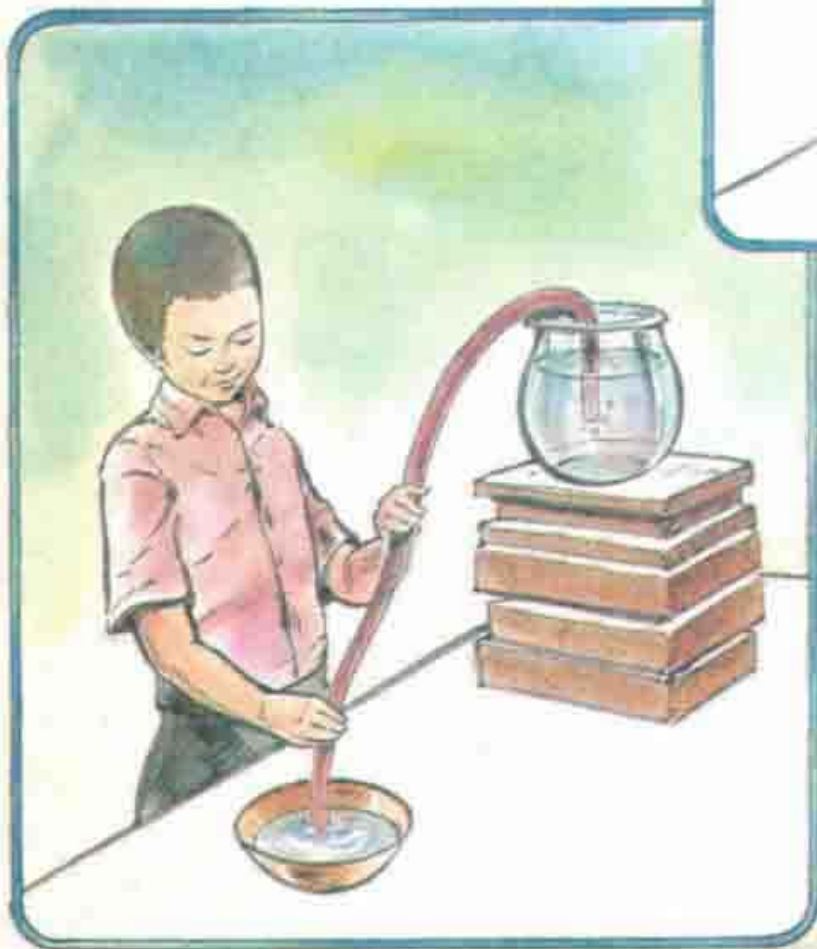
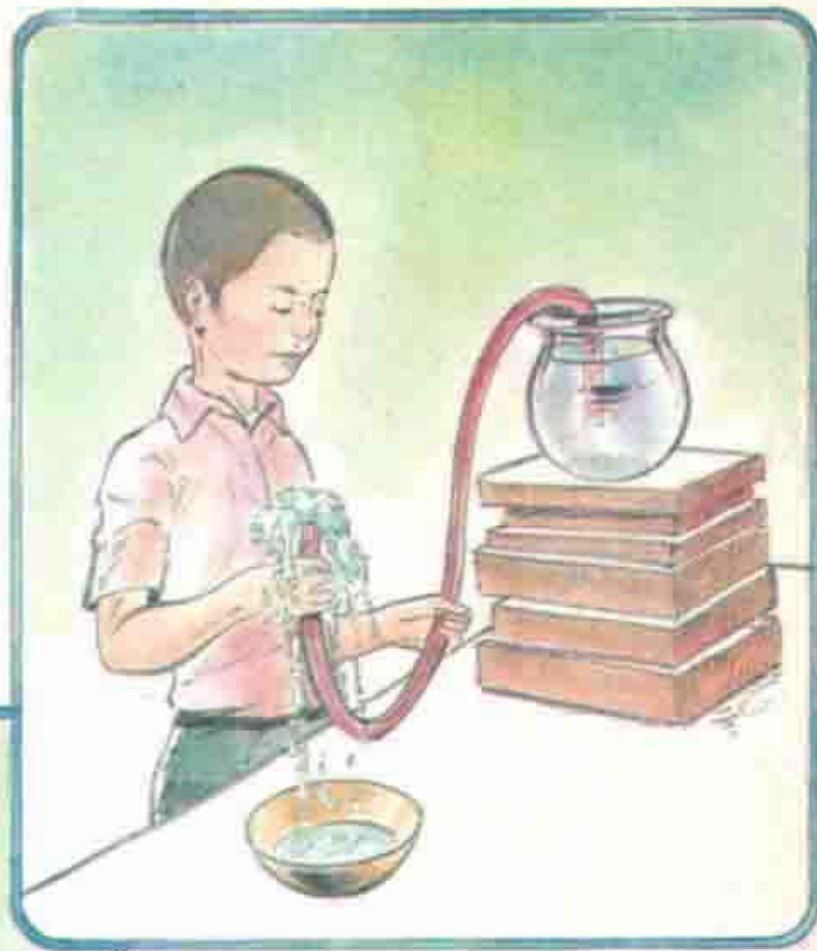

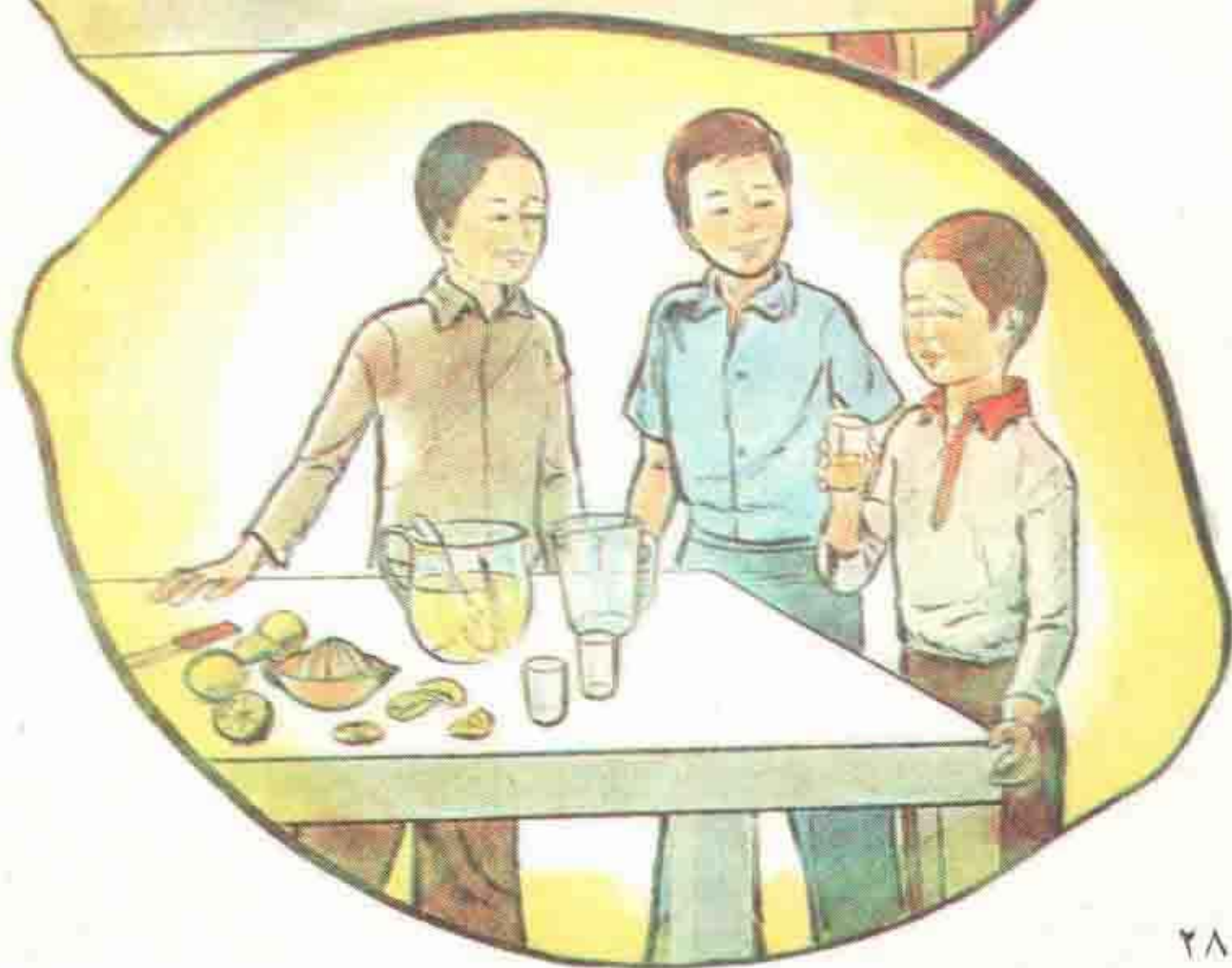

آب

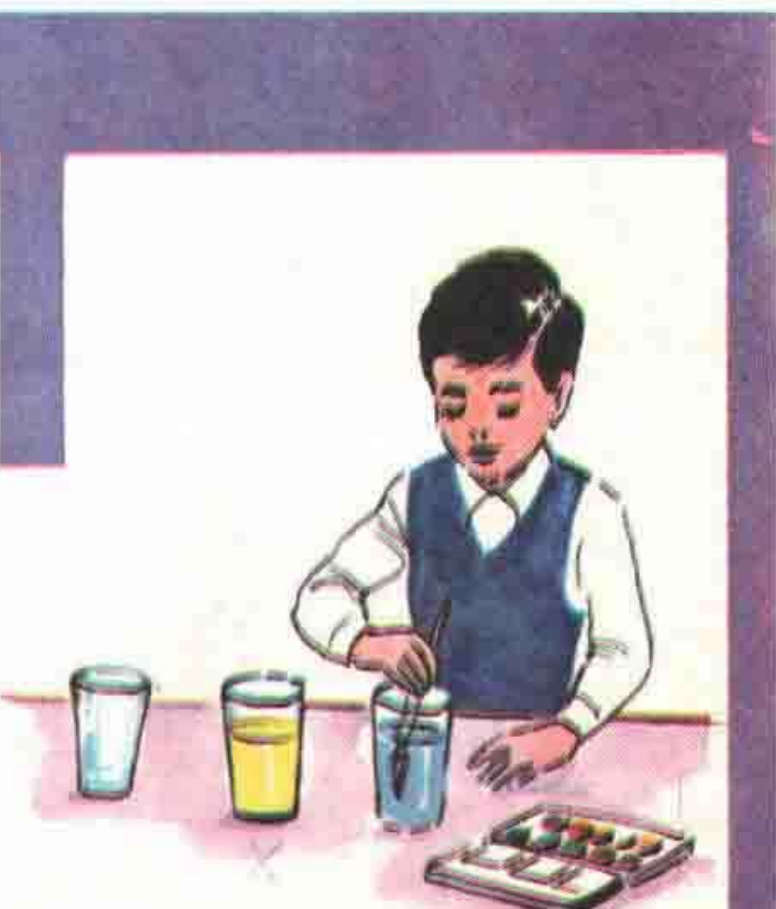
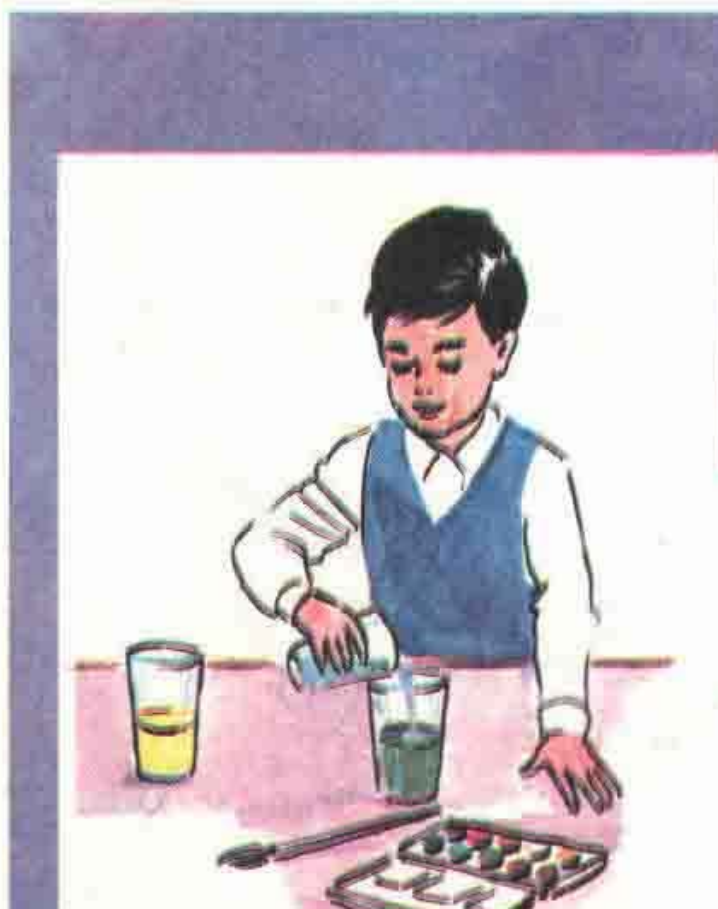
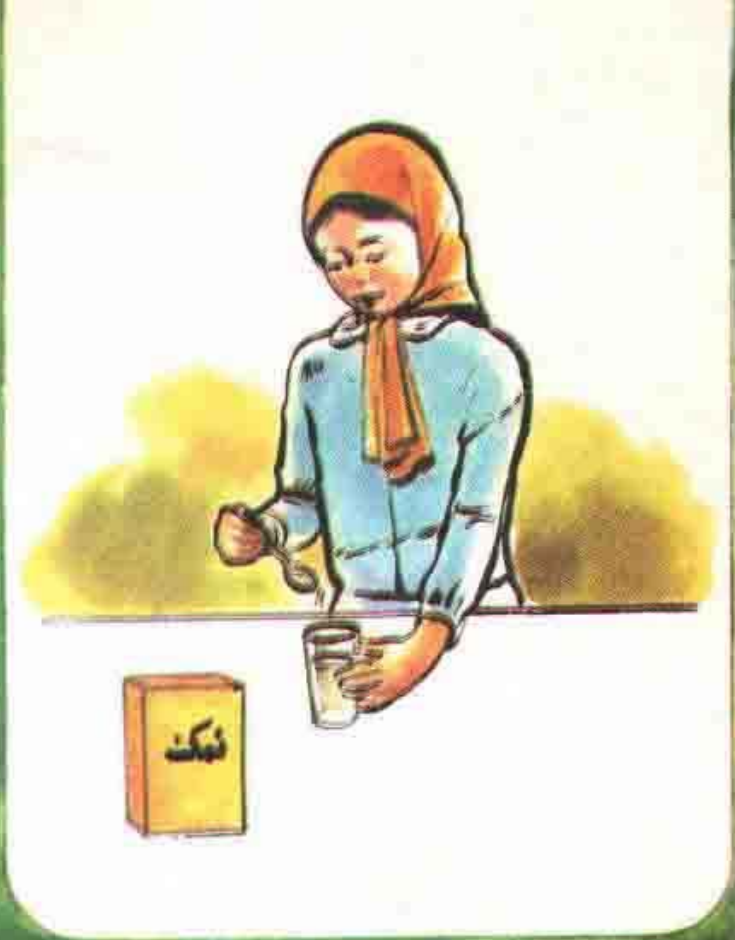

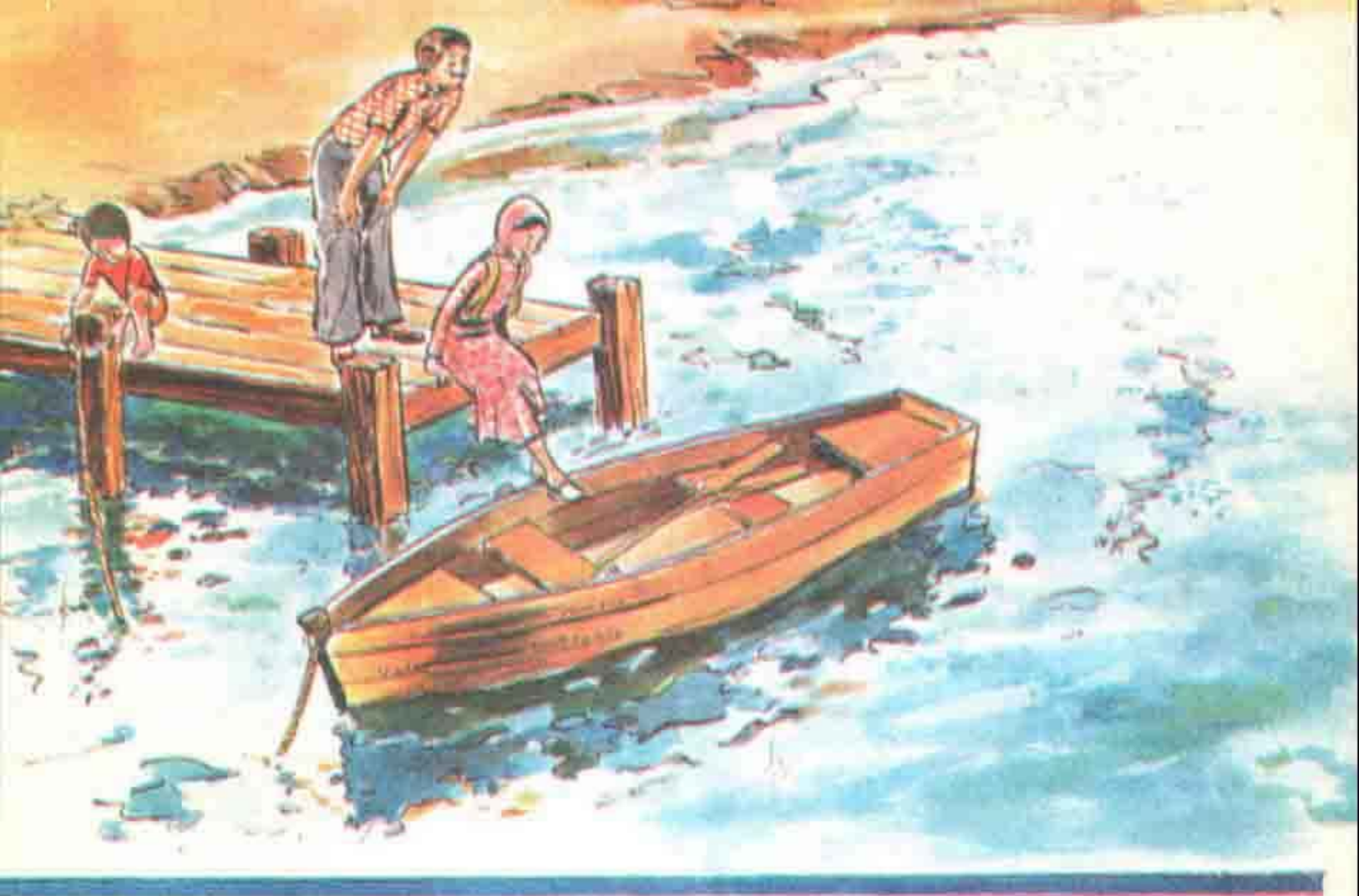

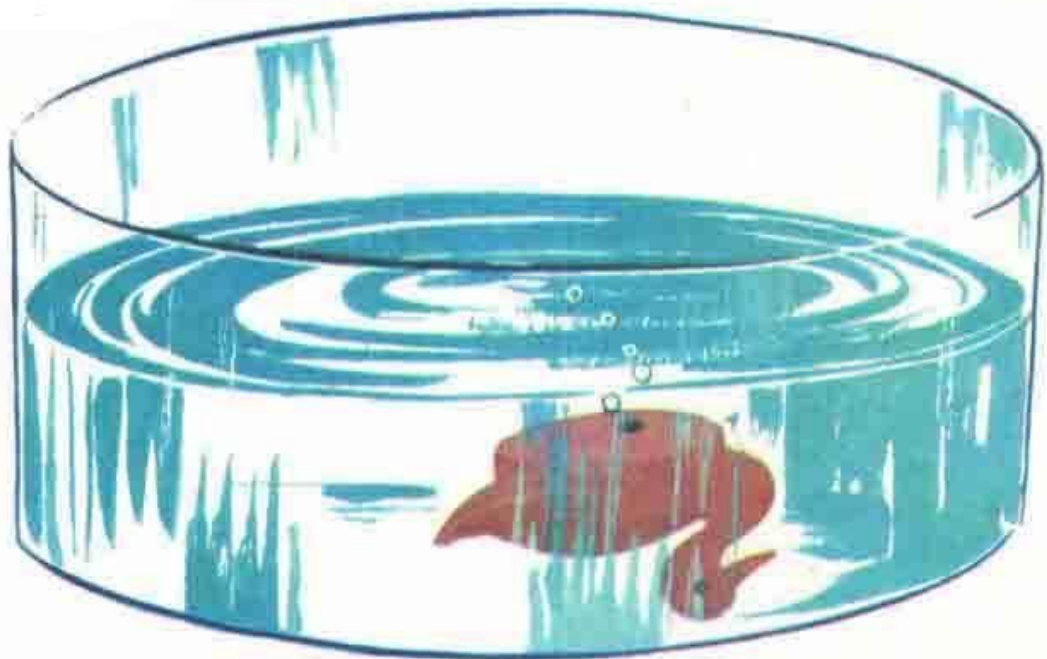

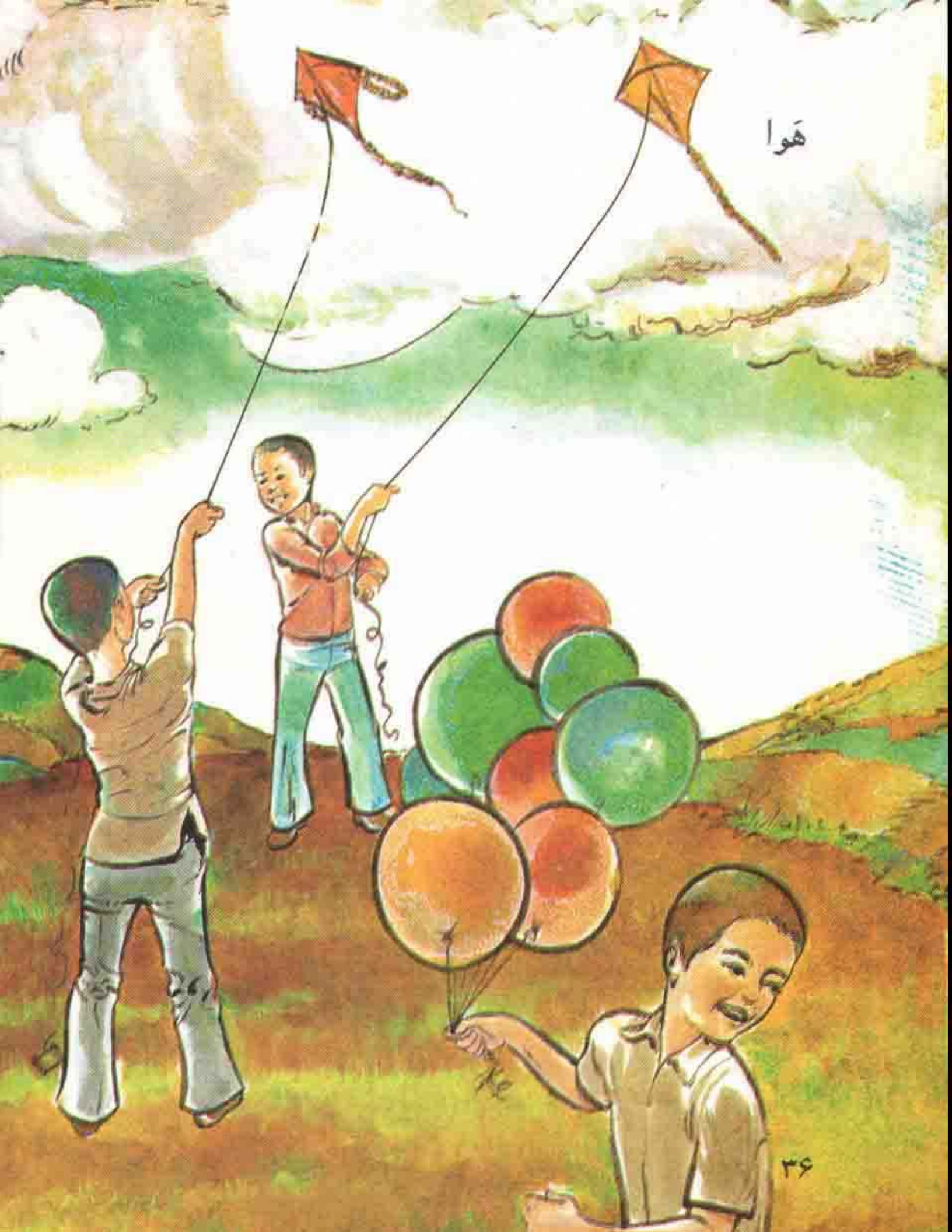

هوا

٤٤

دور و بر ما هوا هست.

هوا جا بجای می شود.

پرویز گفت: آیا در لیوان چیزی هست؟
 بچه‌ها گفتند: نه.

پرویز گفت: من به شما نشان می‌دهم که در لیوان هوا هست

به چوب‌پنبه که روی آب است نگاه کنید.

هوای لیوان چوب‌پنبه را پایین می‌برد.

سارا گفت: آیا در این هوا هست؟
 مادر گفت: دارا به شما نشان می‌دهد که در آن هوا هست.

آب در آن داخل می شود
و هوا از آن بیرون می آید.

آب از آن بیرون می آید
و هوا در آن داخل می شود.

چرا به آسانی خارج نمی‌شود؟

چرا به آسانی خارج می‌شود؟

باد کُنک و توپ را
از چه پُر می کنند؟

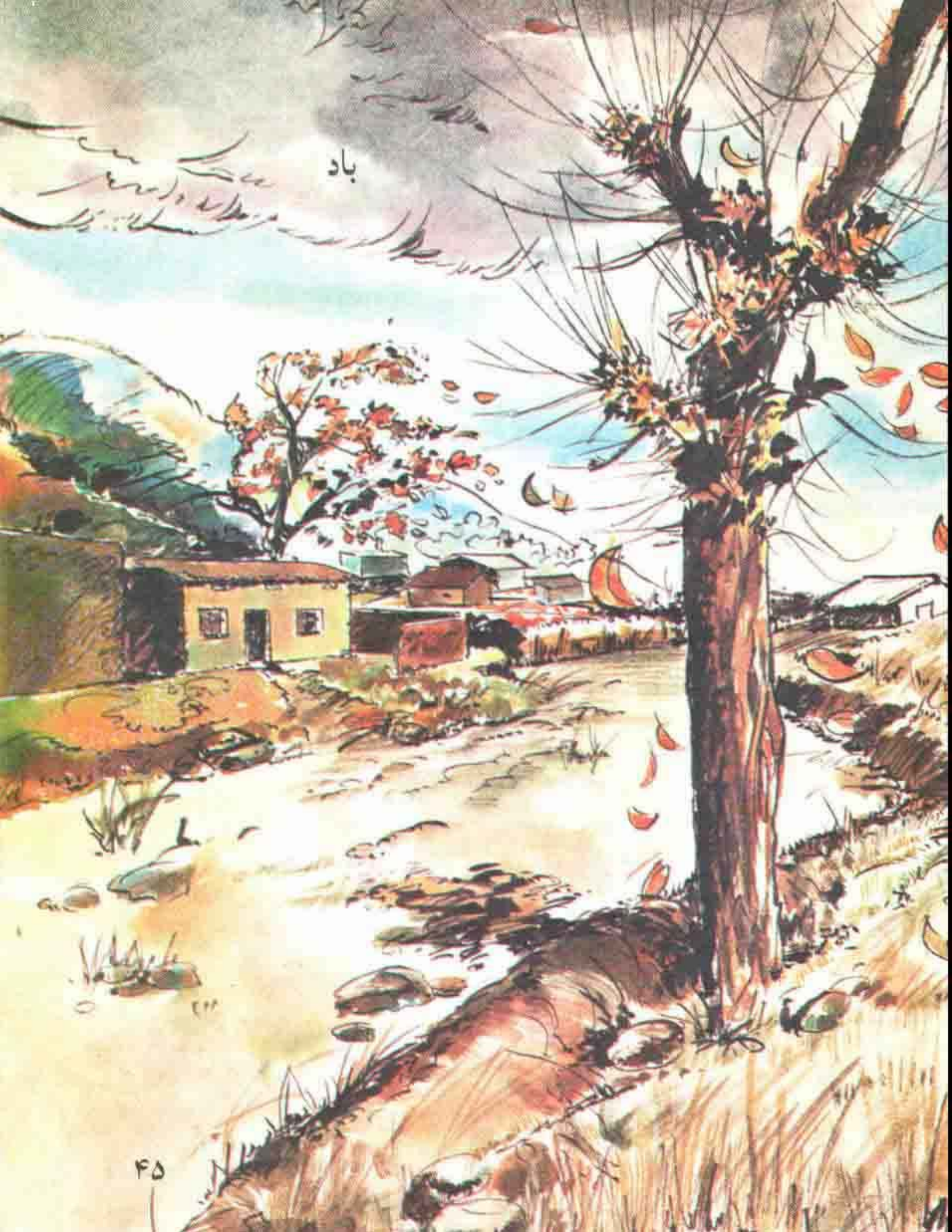

دَر آب و خَاک هَم هَوَا هَسْت.

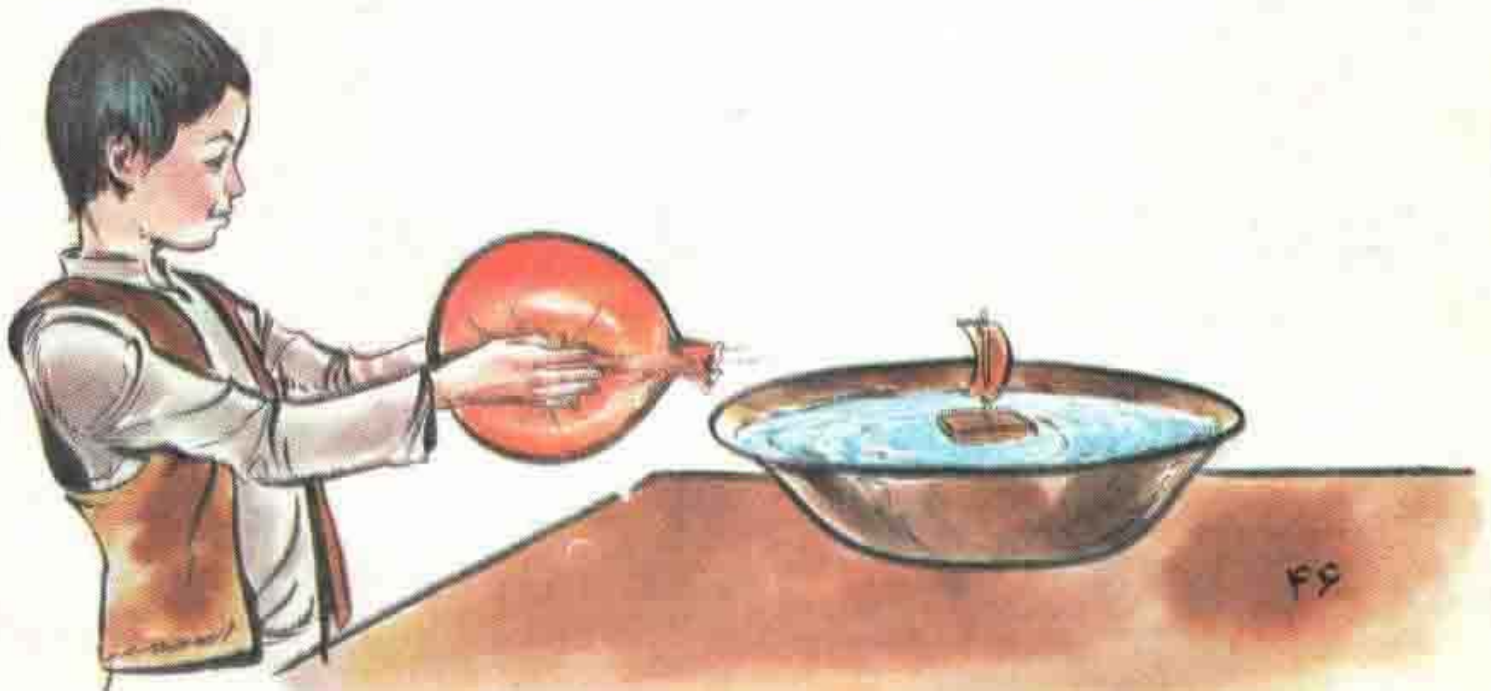

باد

چه چیز قایق را می راند.

باد لباسهای تر را زودتر خشک می کند.

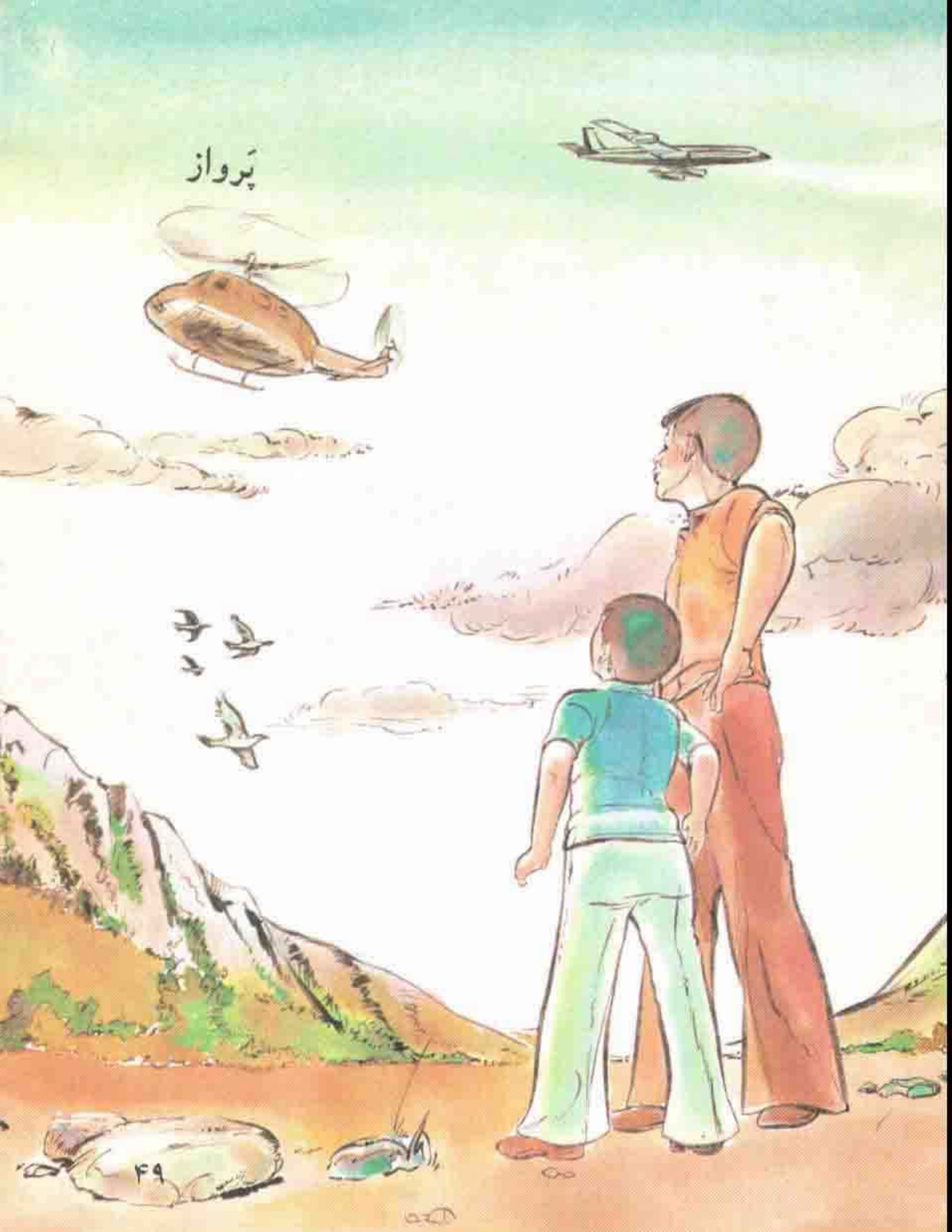

بادِ شدیدِ طوفانِ آست.
طوفان به مازیان می‌رساند.

پَرَواز

روزي سرد

یخ

آب

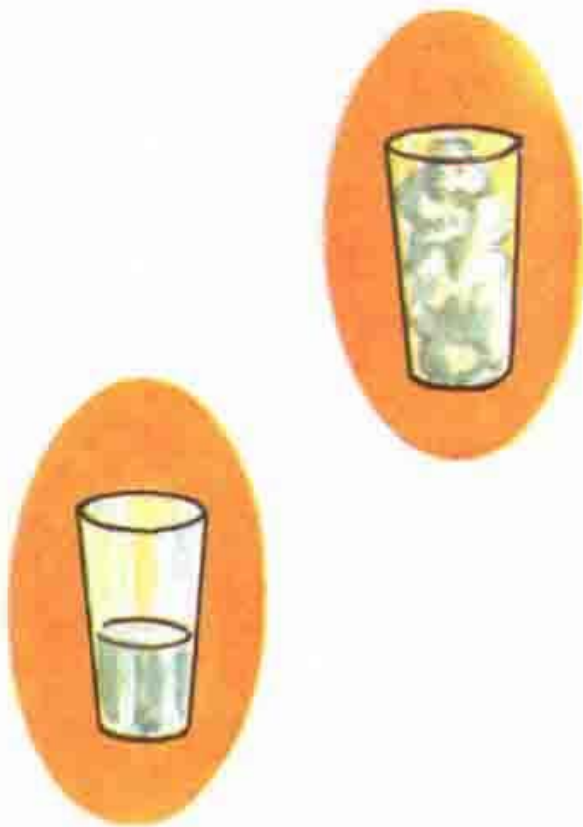
روی آب زودتر یخ می بندد.

نمک آب شدن یخ را آسان می کند.

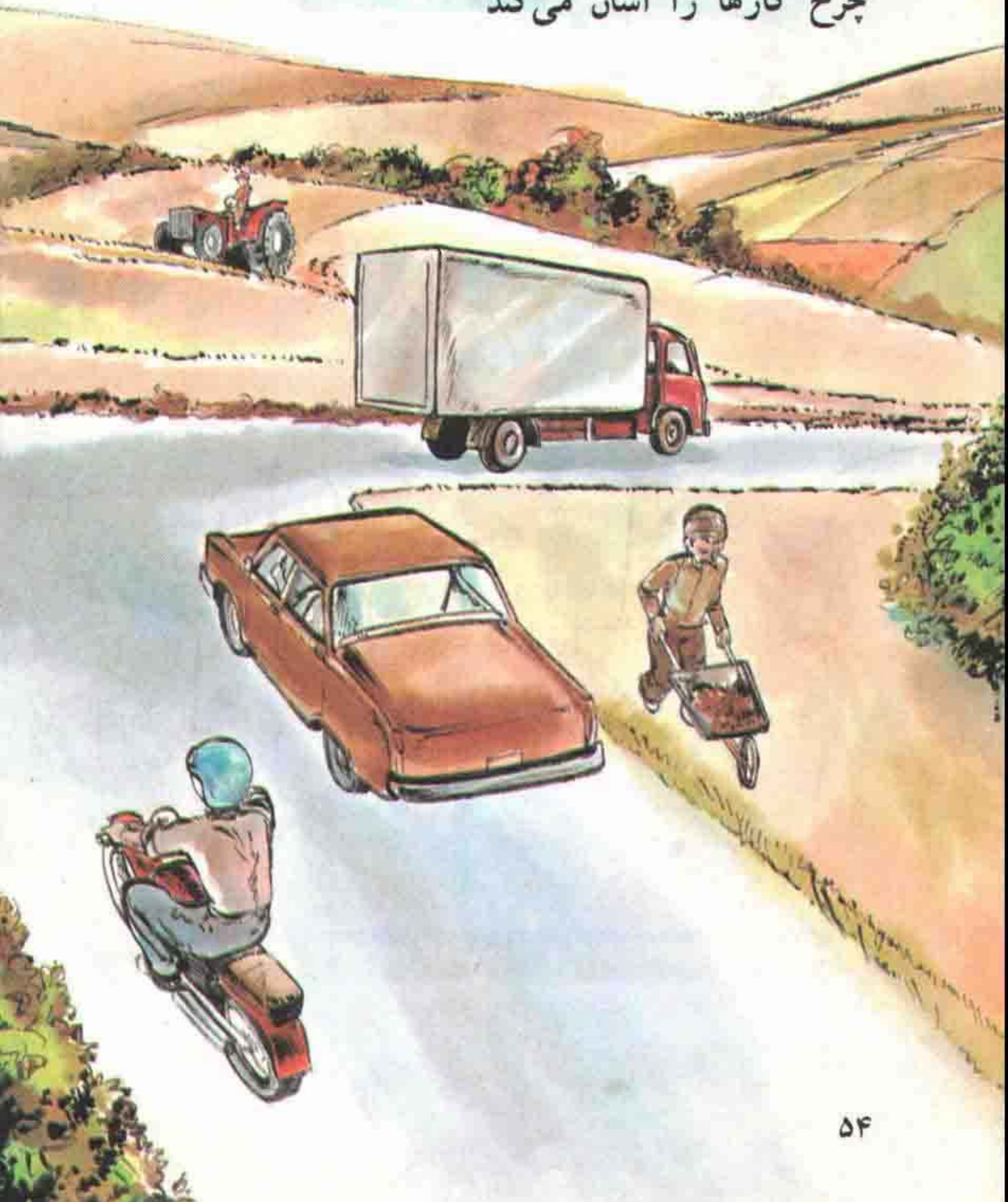

گرما برف را آب می‌کند.
برف که آب می‌شود جای کمتری می‌گیرد.

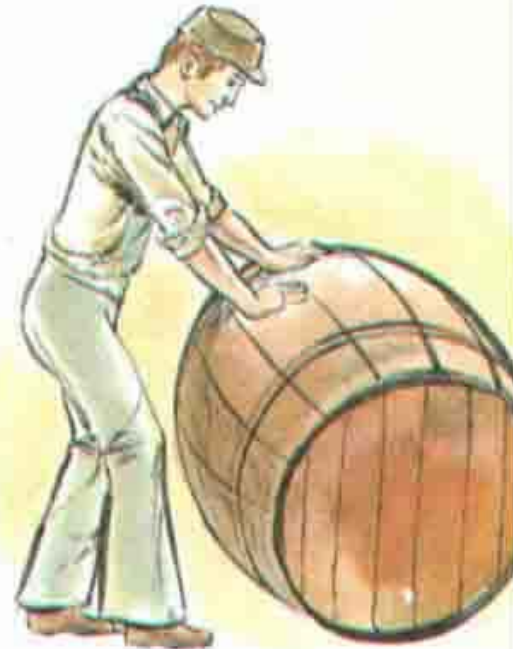
چرخ کارها را آسان می کند

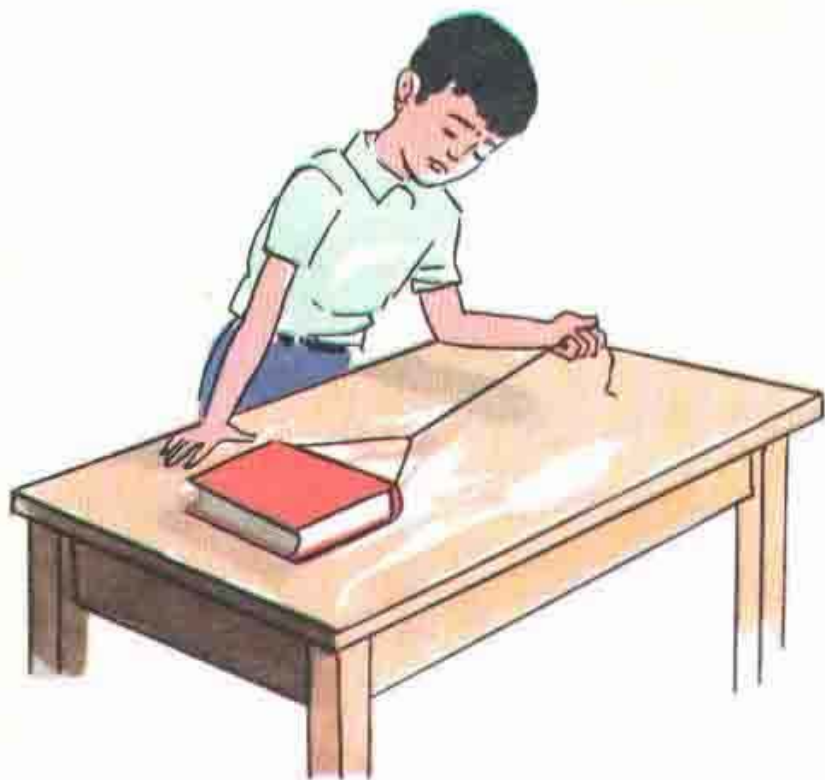

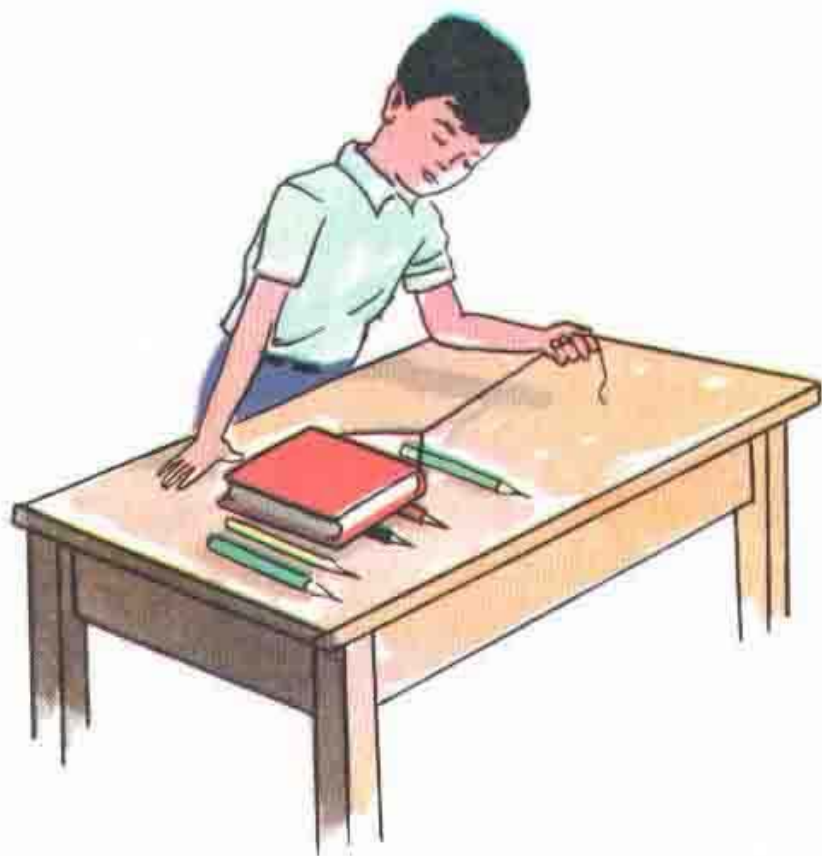
چرا یکی از مدادها زودتر به پایین رسید؟

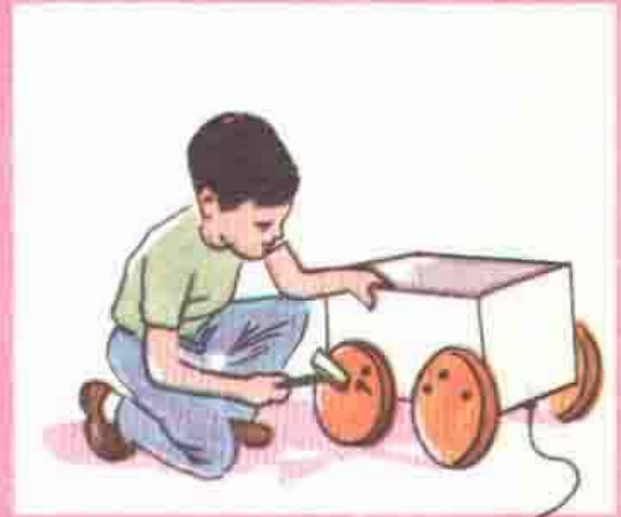
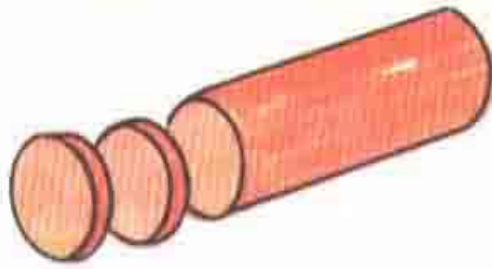
بردن کدام یک آسانتر است؟

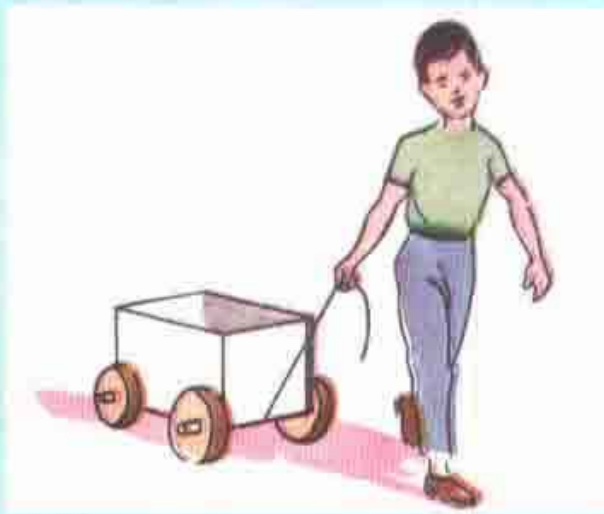
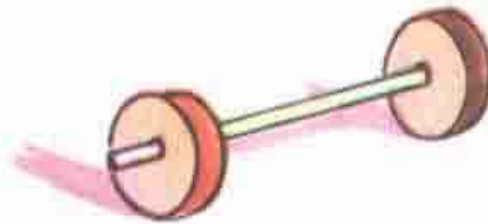
کِشیدِنِ کُدامِ یِکِ آسانترِ اَسْت؟

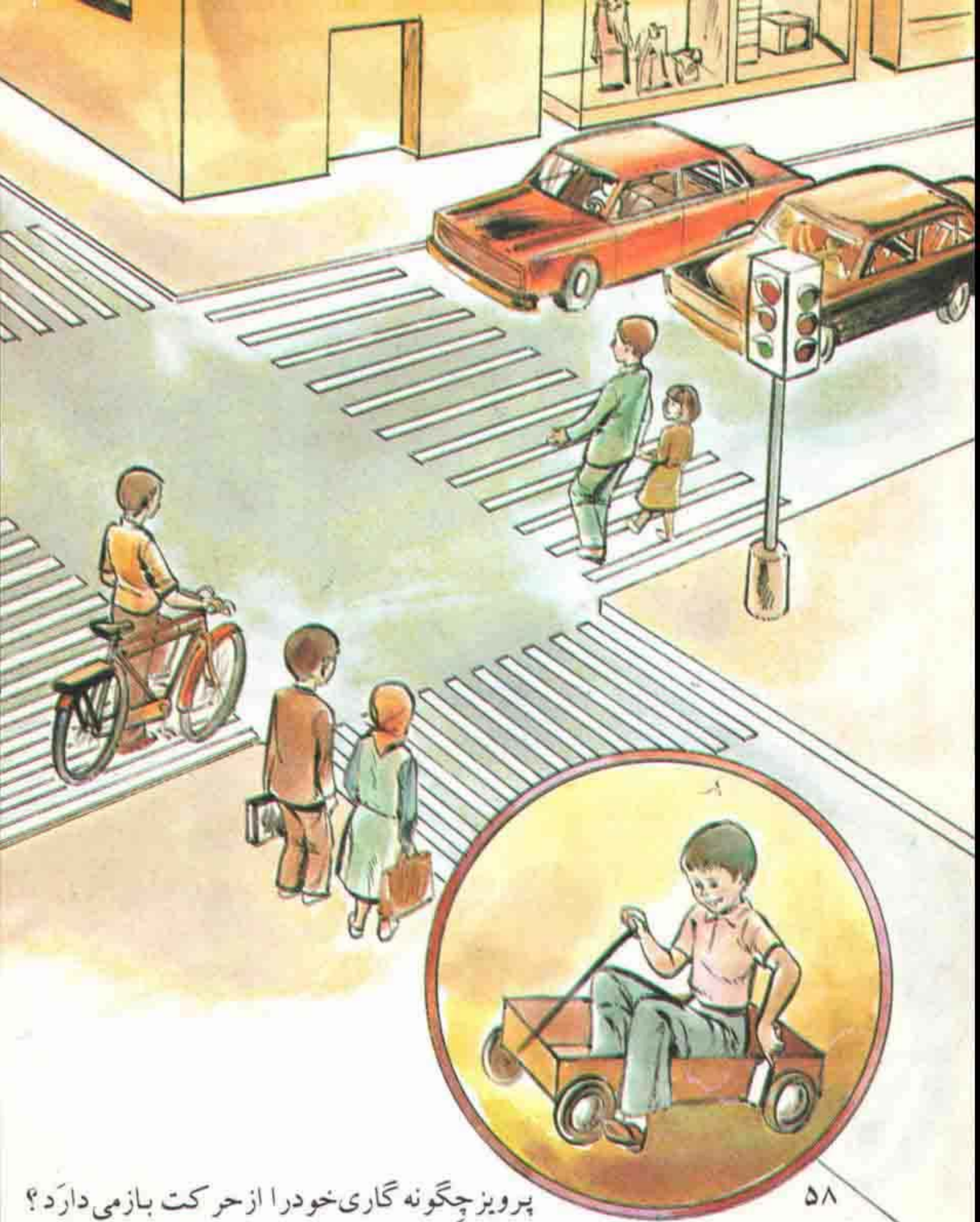

چرا کشیدن این گاری آسان نیست؟

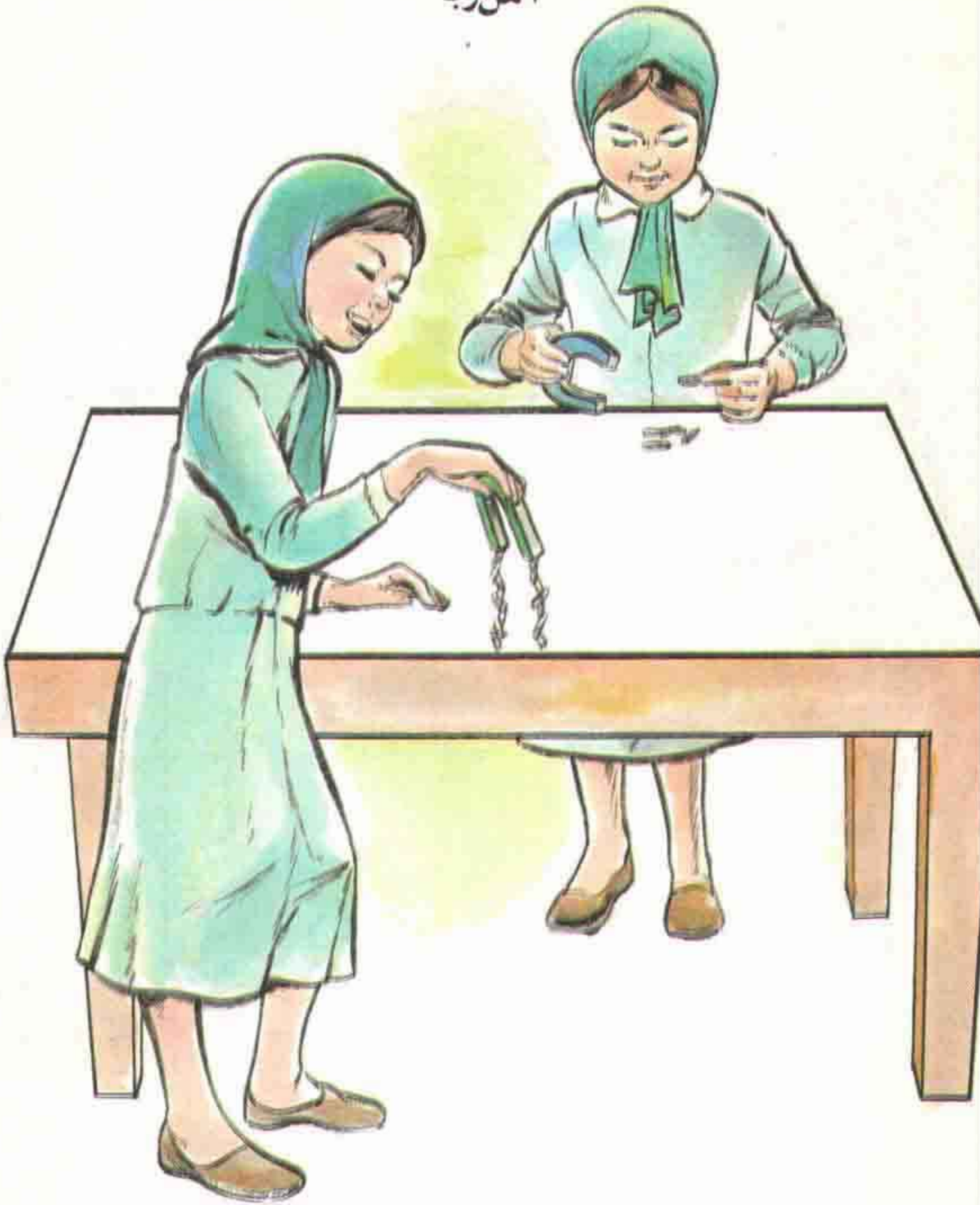
چرا کشیدن این گاری آسان است؟

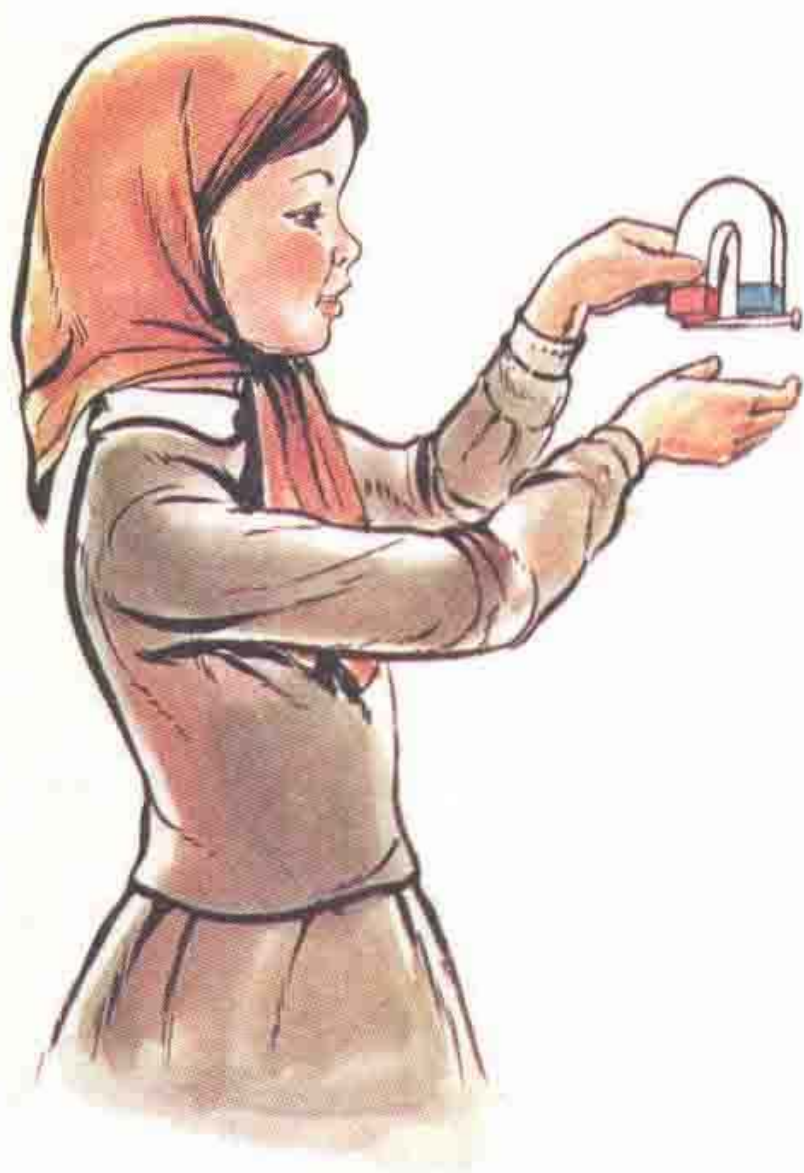

پرویز چگونه گاری خود را از حرکت باز می‌دارد؟
دو چرخه و اتومبیل را چگونه از حرکت باز می‌دارند؟

آهَنْرُبَا

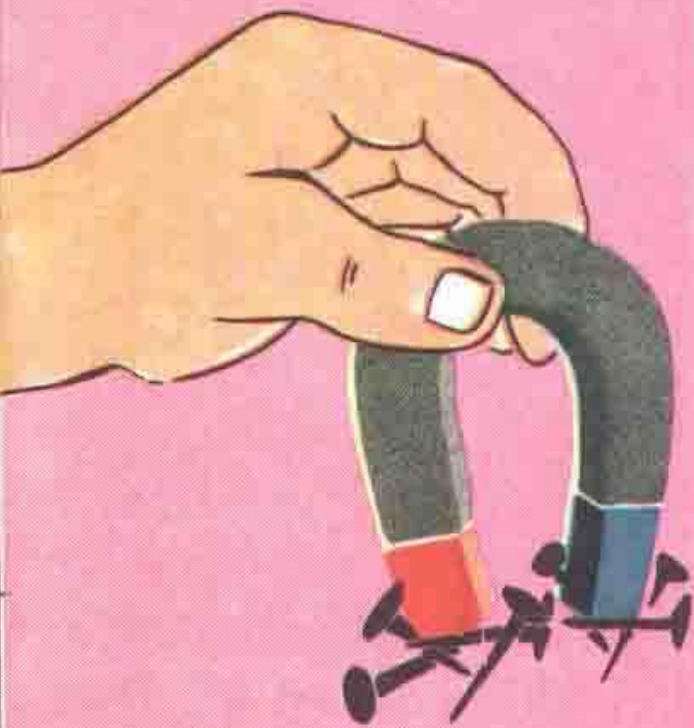

وقتی که میخ را به آهن رُبا نزدیک کنید
آهن رُبا میخ را می رُباید.

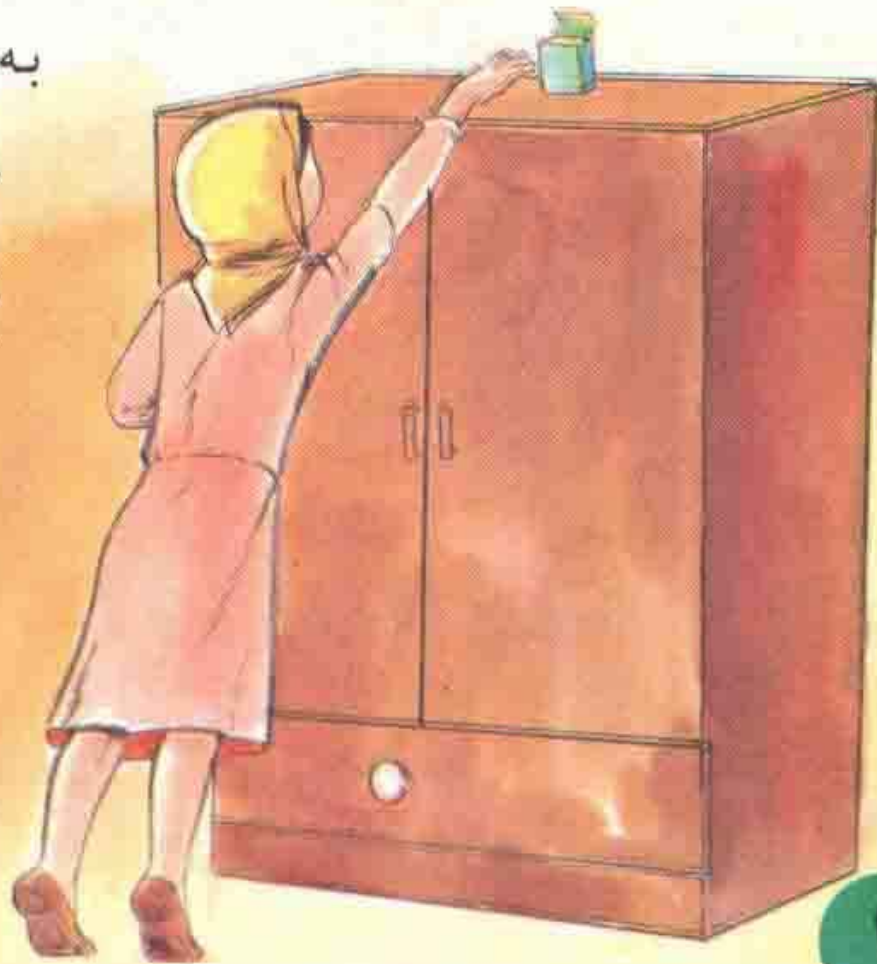

دو سر آهن ربا بہتر می ربايد.

به این شکلها نگاه کنید

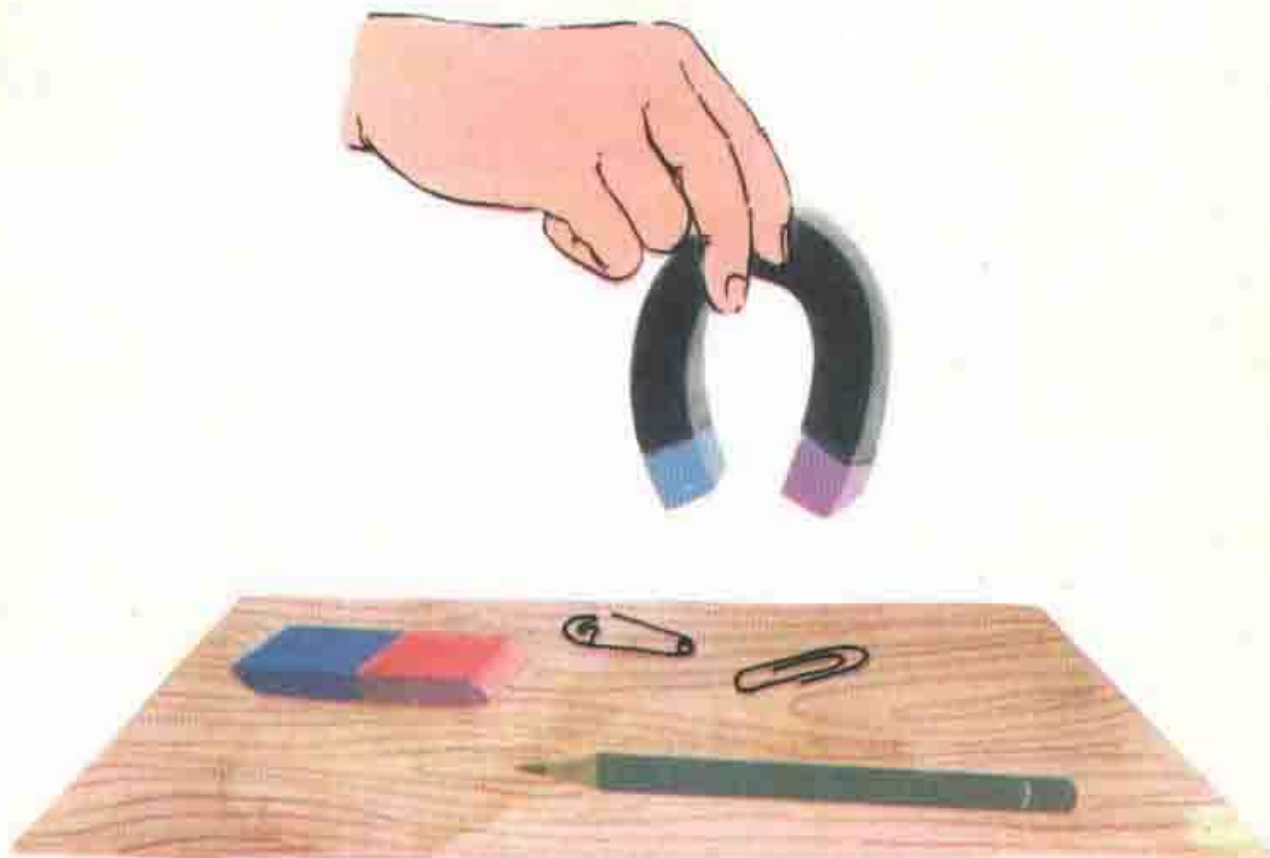
آیا می‌توانید داستان

آنها را بگویید؟

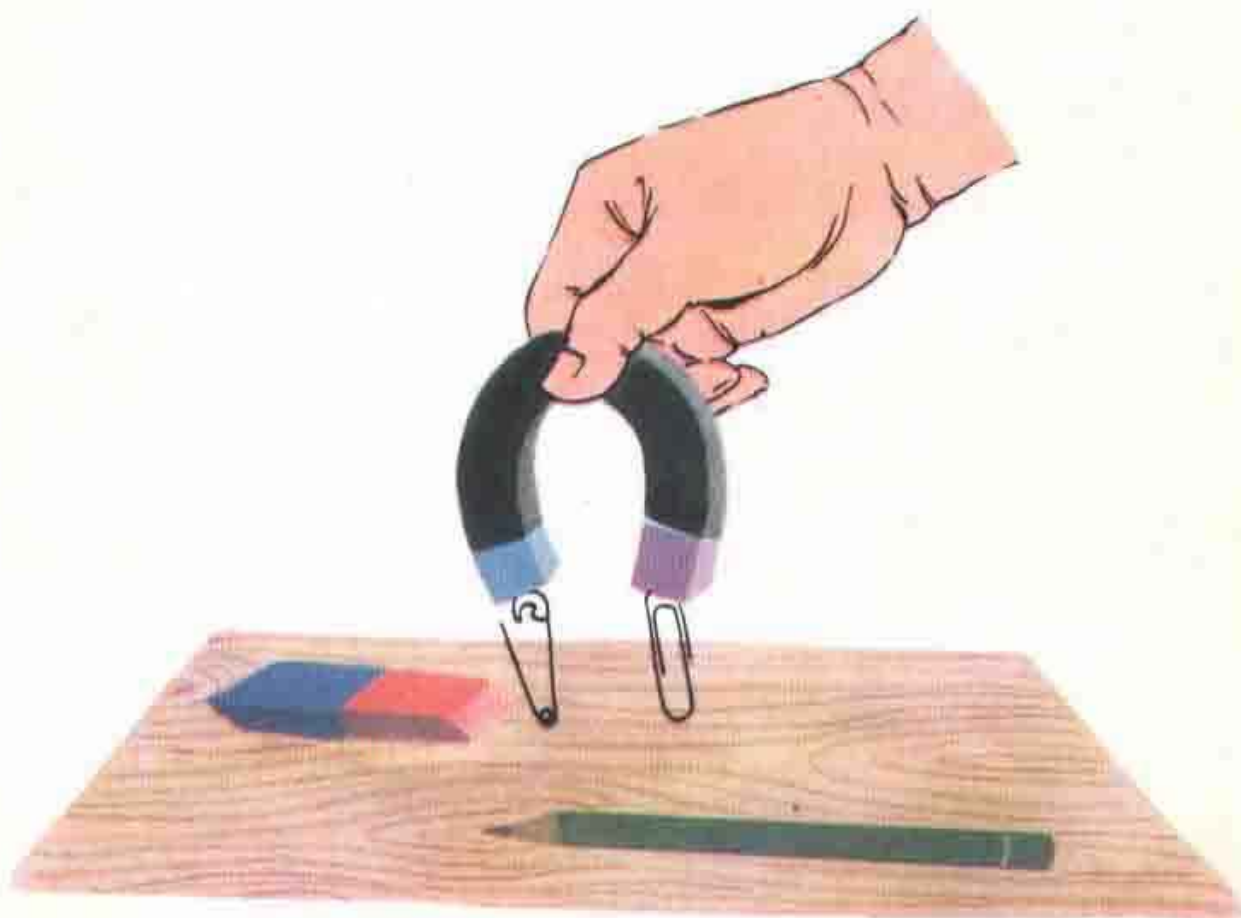

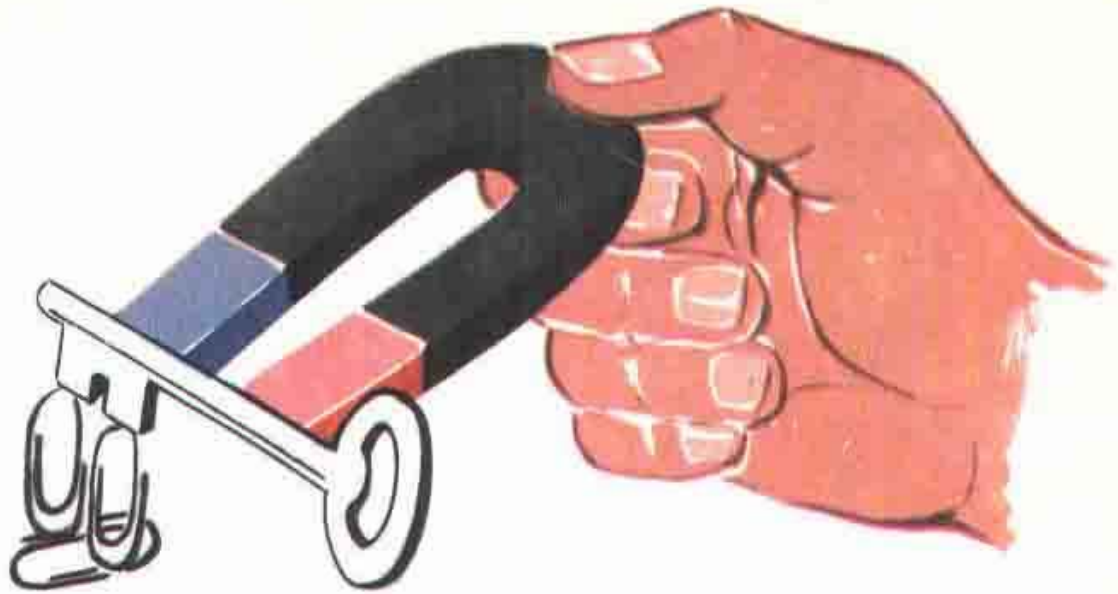

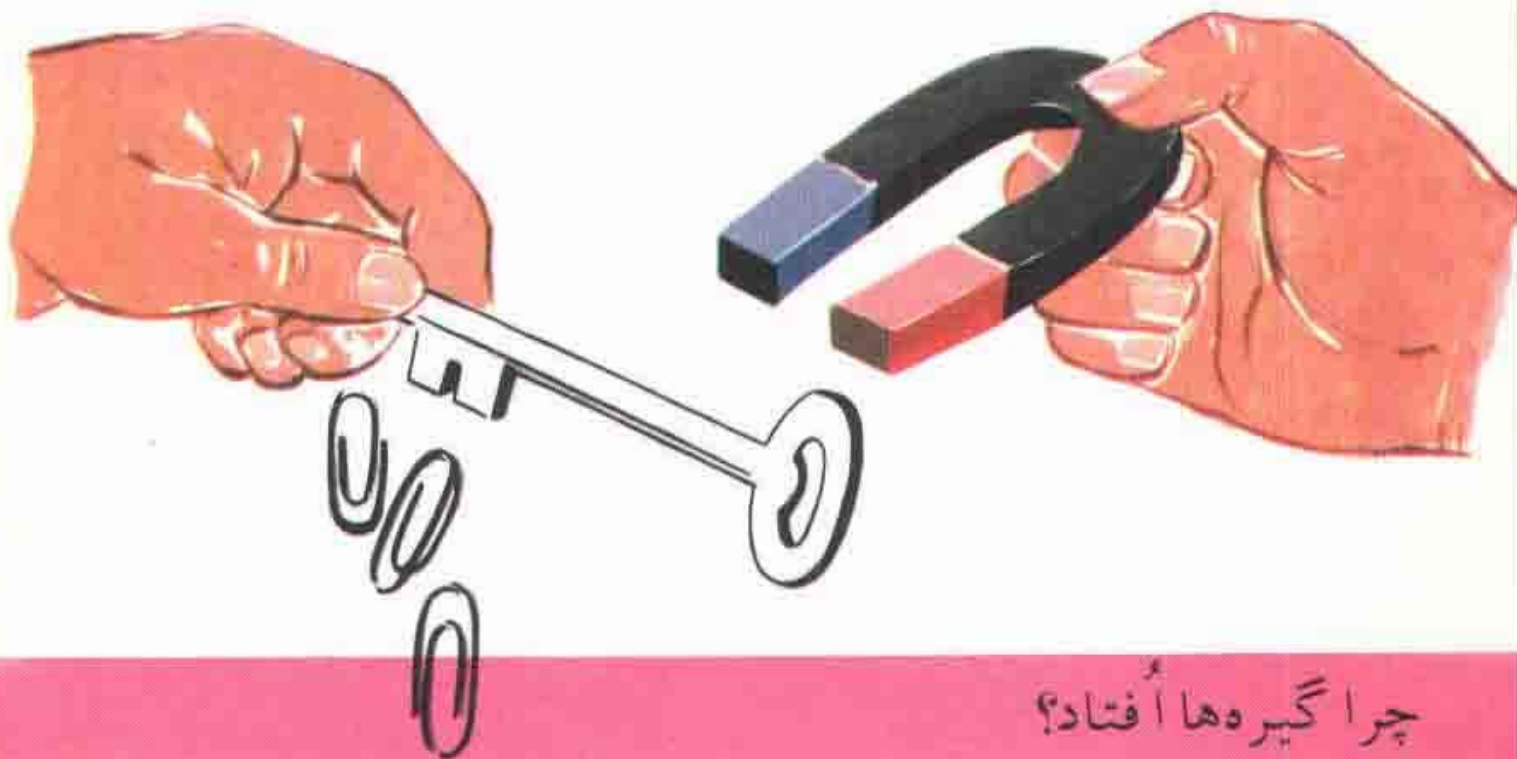
آهن رُبا مداد و مدادپاک کُن را نمی رُباید.

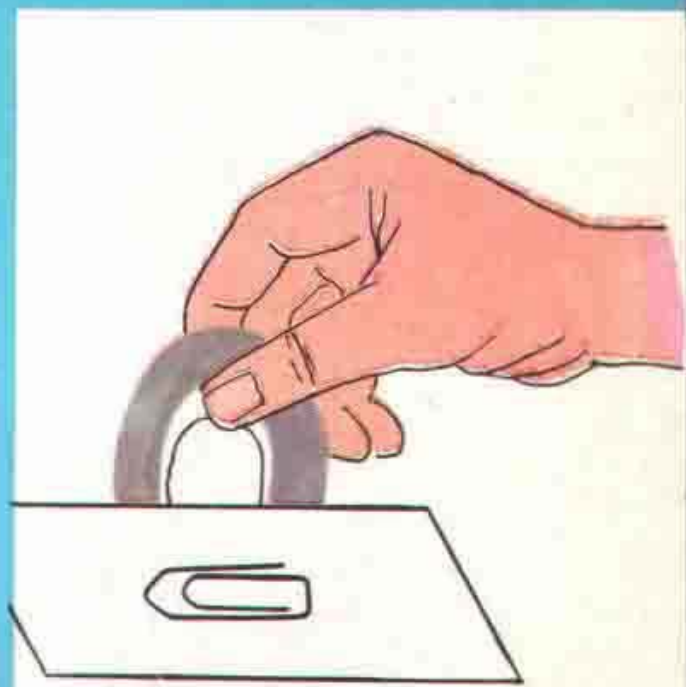
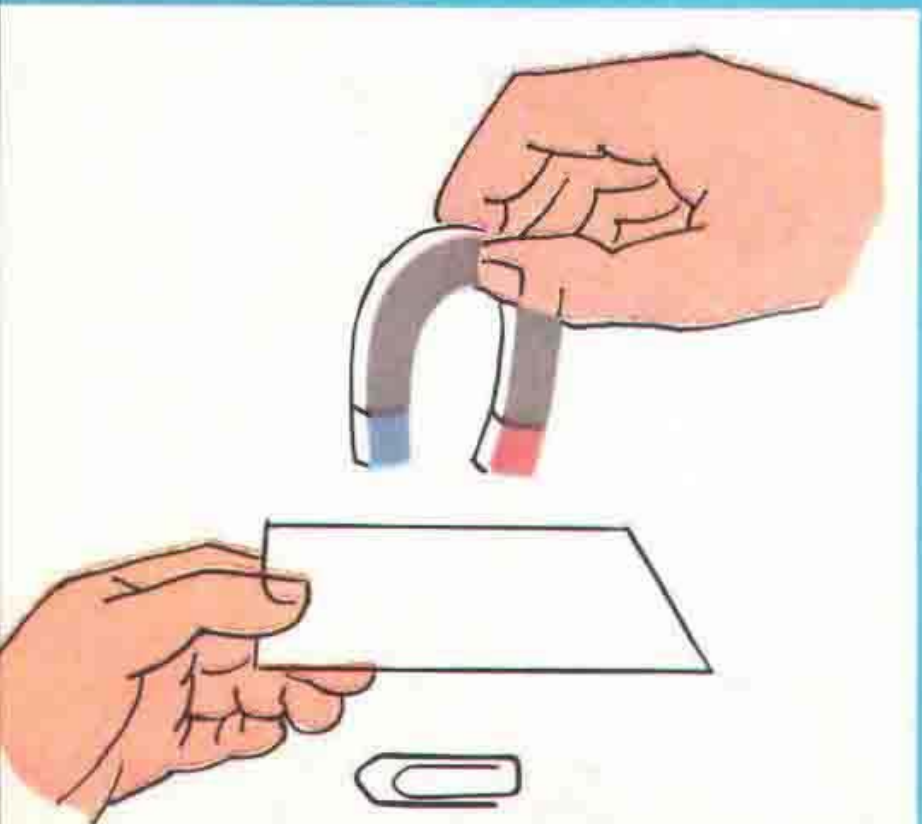

چرا گیره‌ها به کلید چسبیده است؟

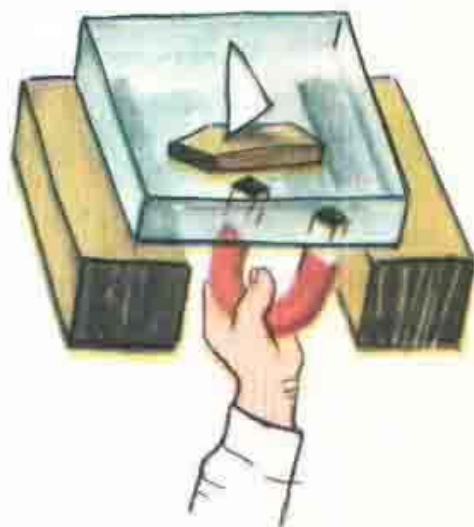
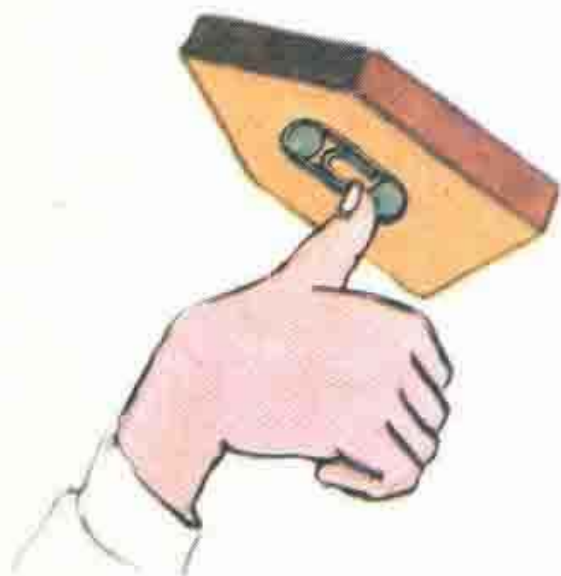
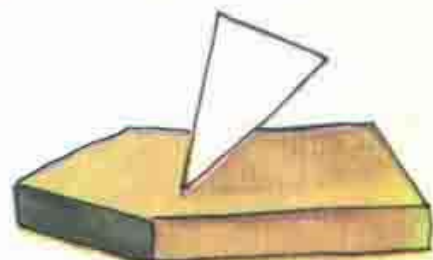
چرا گیره‌ها افتاد؟

بازی با آهن ربا

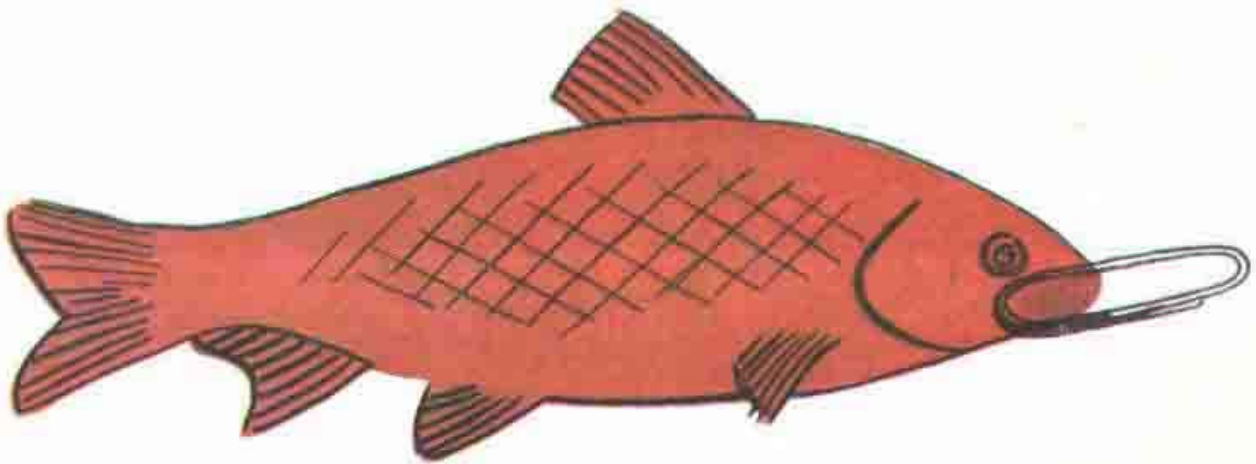
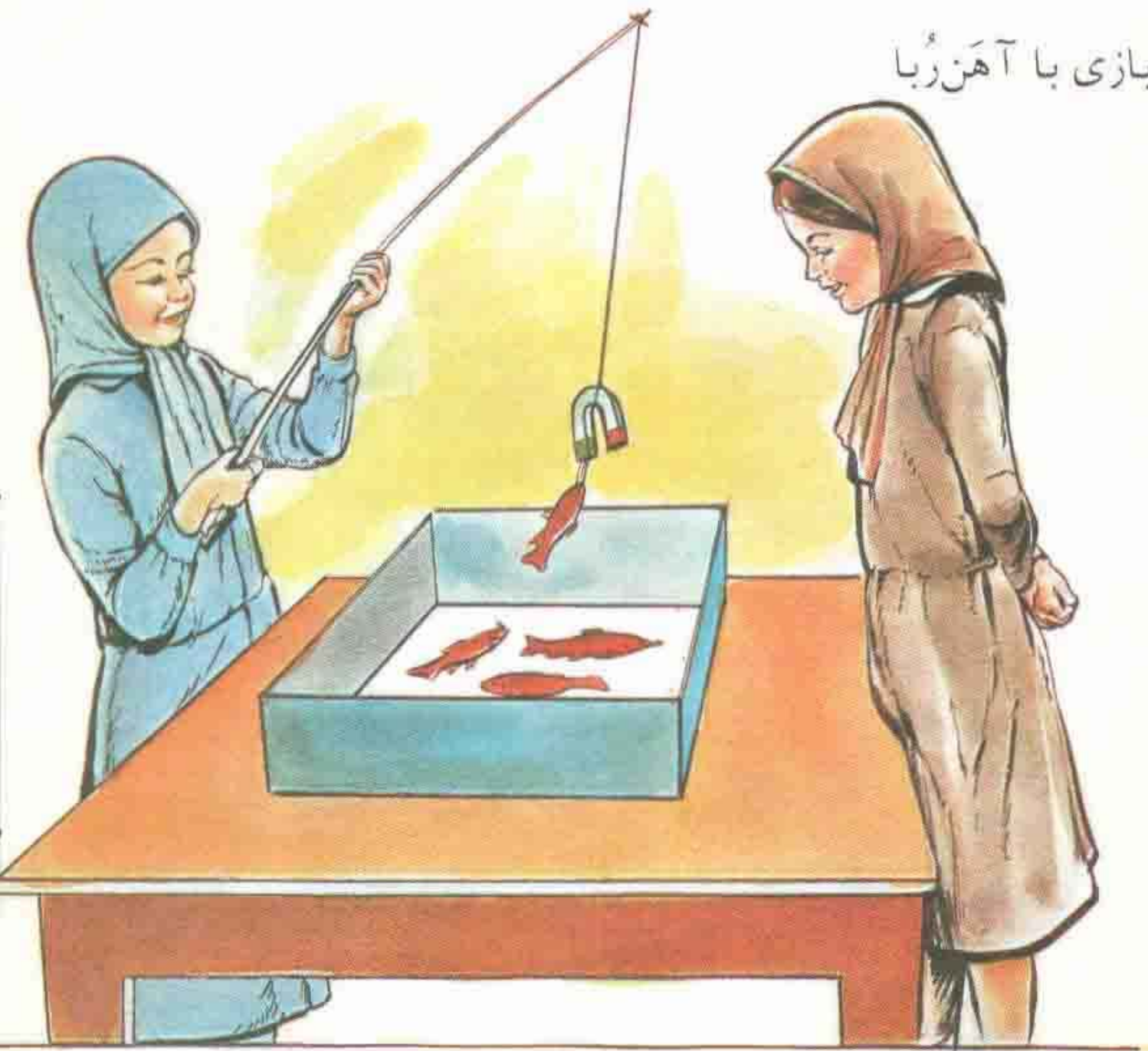

بازی با آهن‌ربا

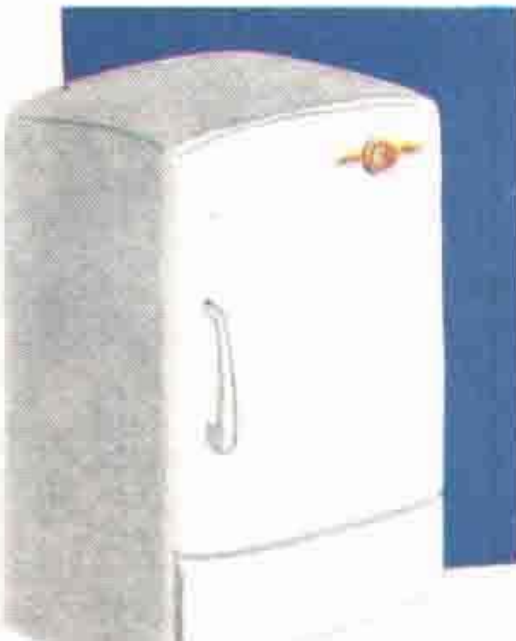
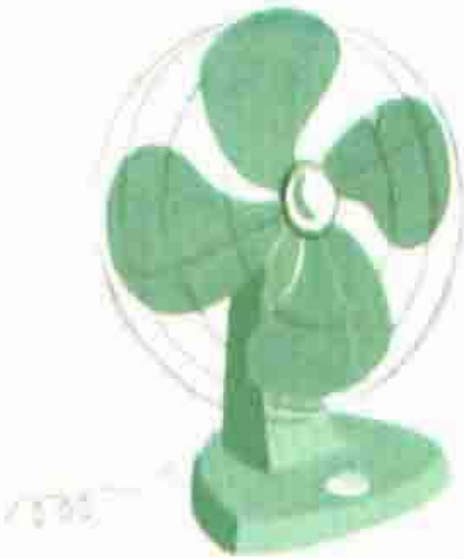
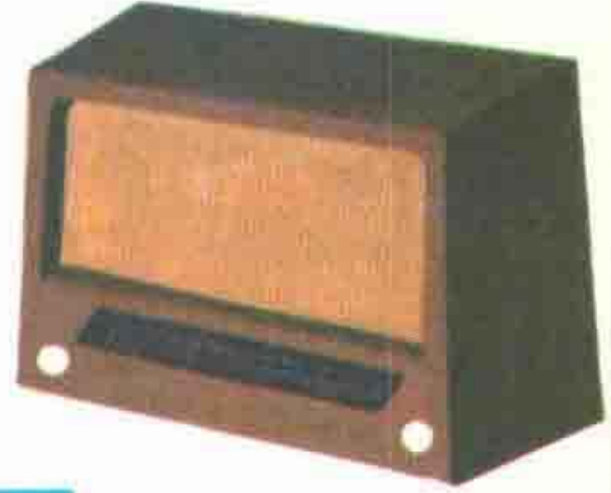

بازی با آهن ربا

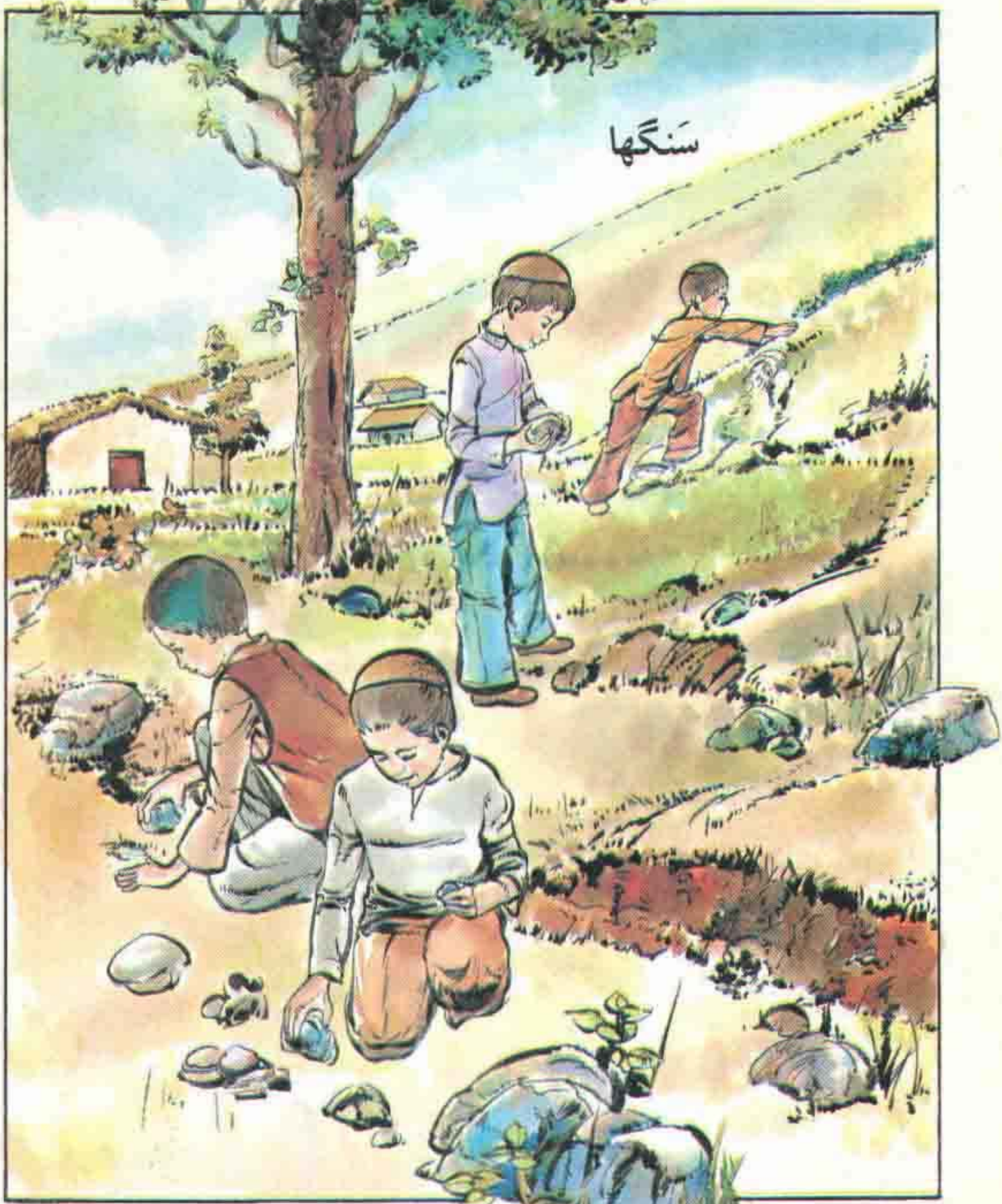

برق به ما کَمک می کُنَد

سنگها

سَنگِ سُبُست به آسانی خرد می‌شود.

سَنگِ سَخْت به آسانی خرد نمی‌شود.

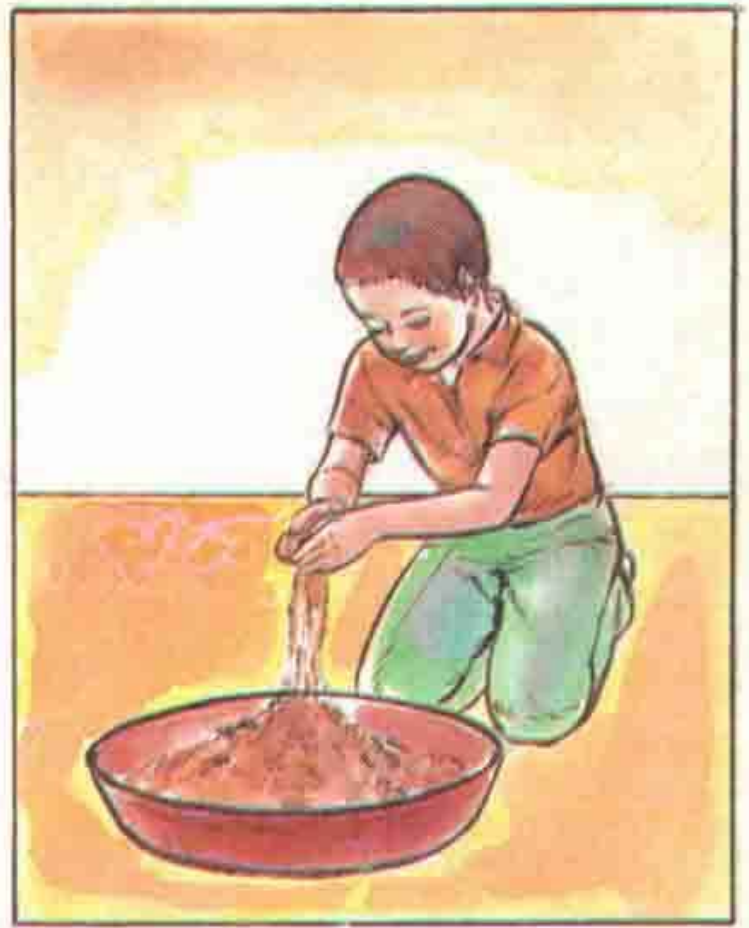
همه سنگها صاف نیستند.

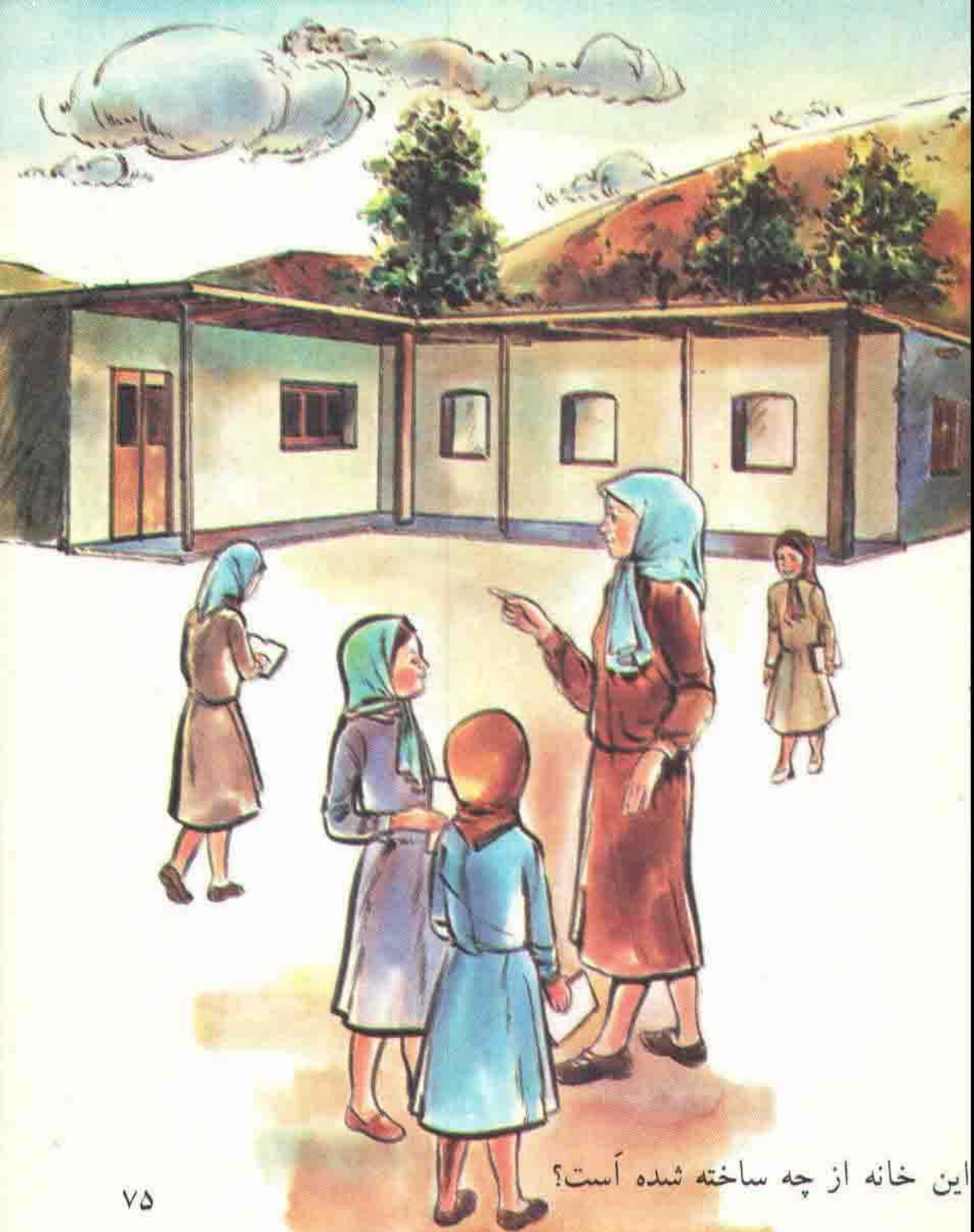
در خاک چه چیزهایی دیده می شود؟

خاک و گِل

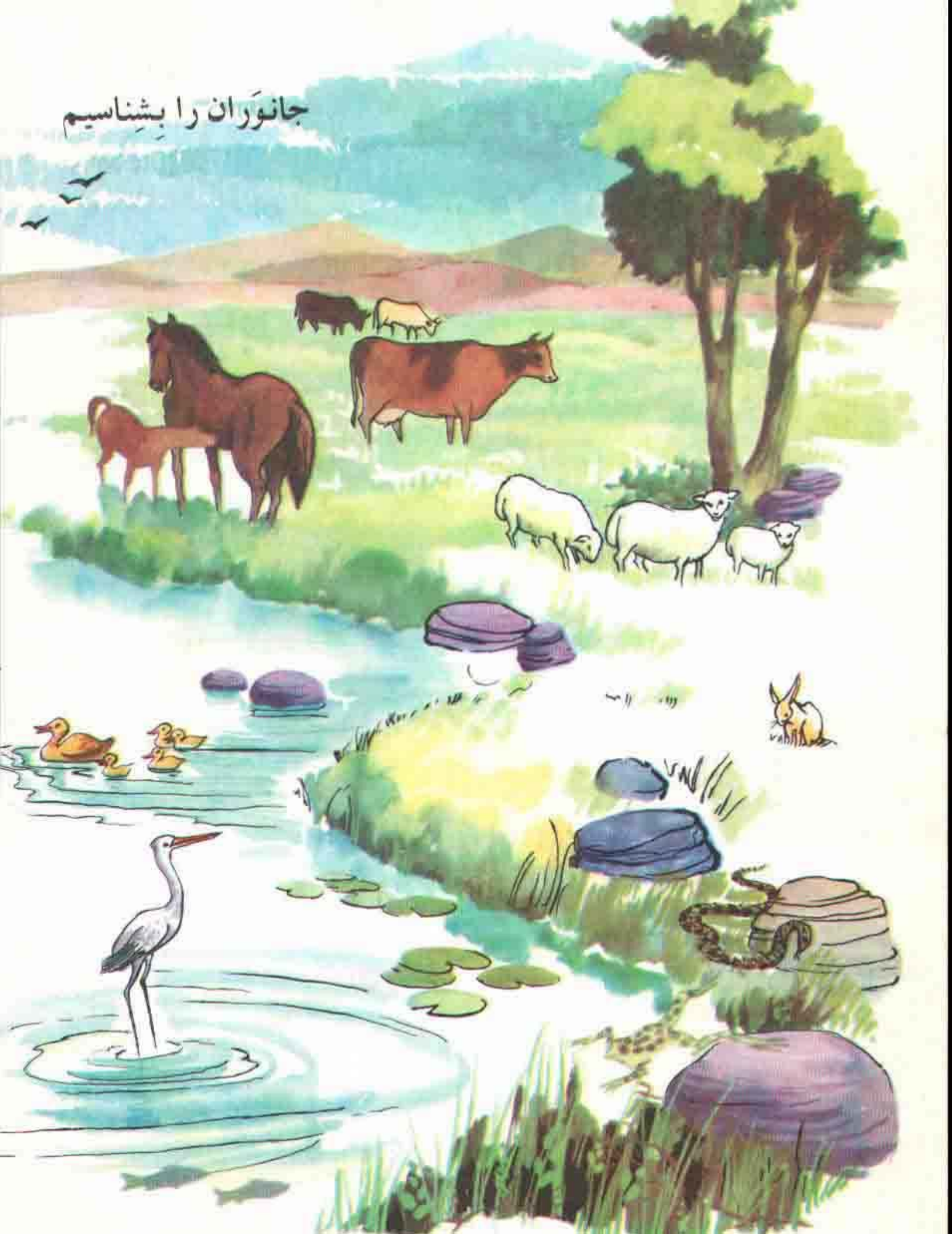

این خانه از چه ساخته شده است؟

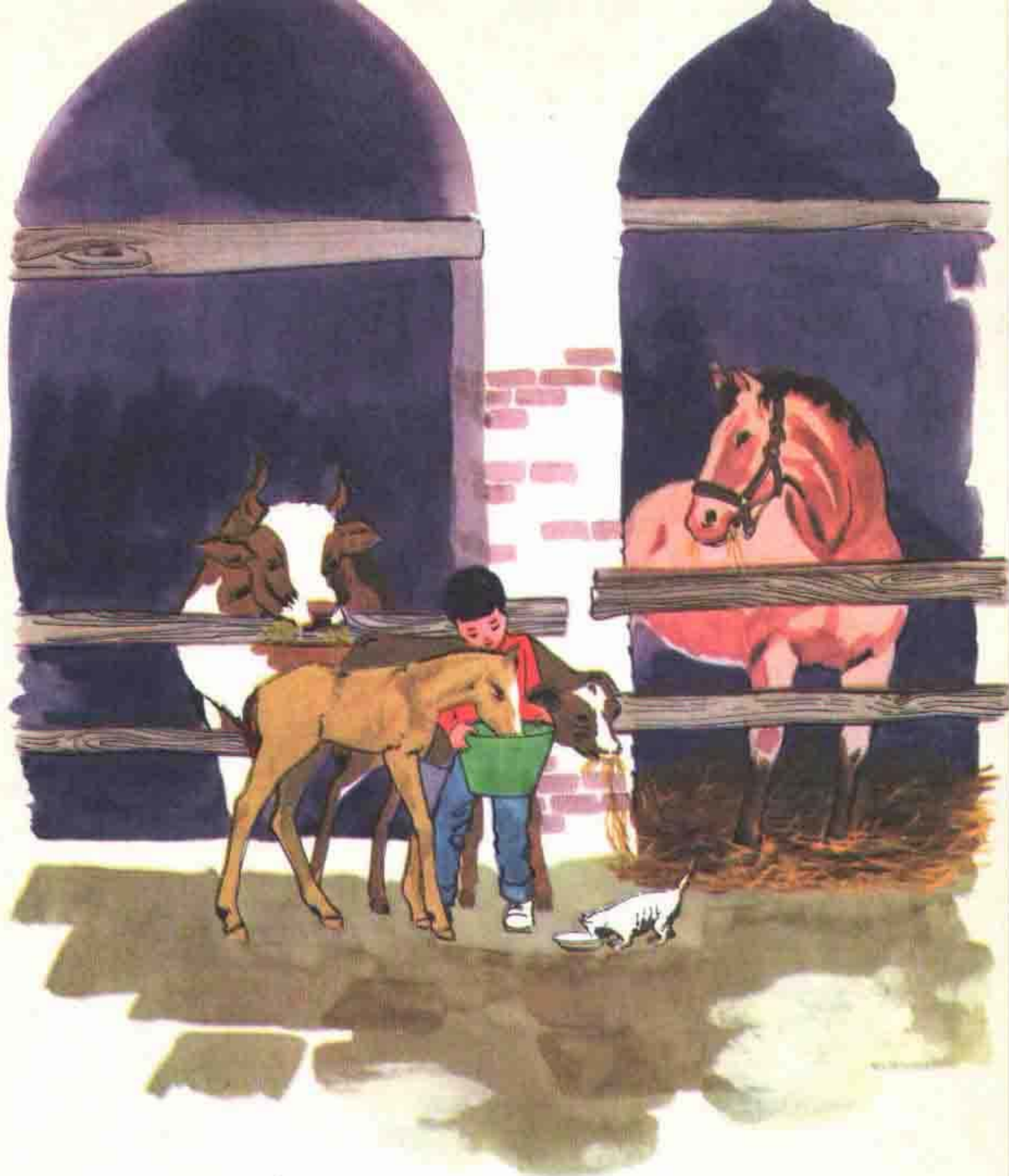
جانوران را بشناسیم

این جانوران
آهلی هستند.

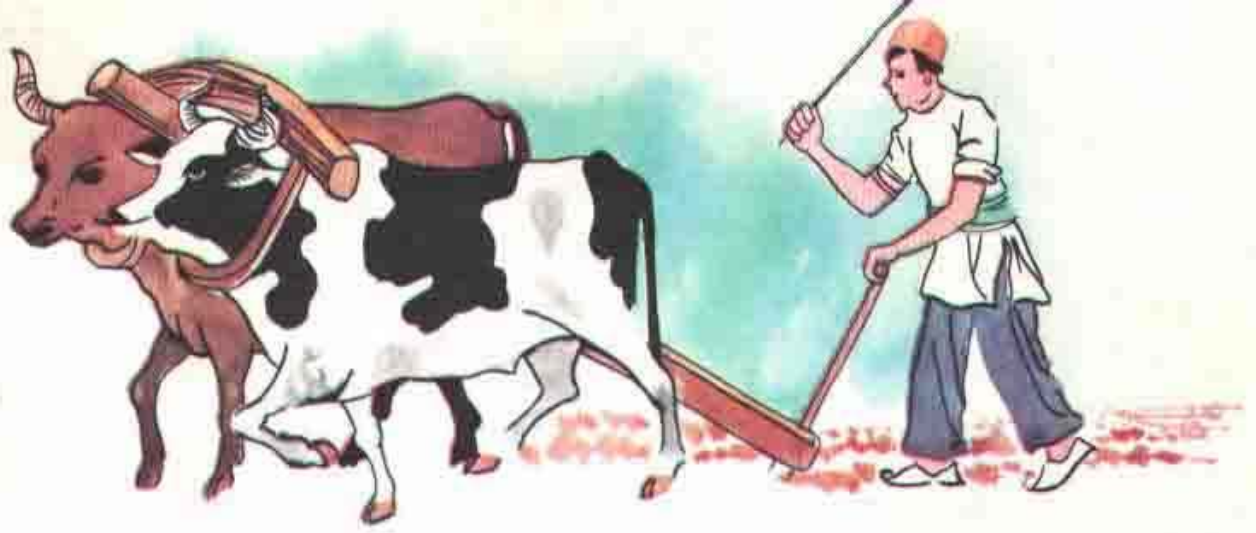

آز جانورانِ اهلی نِگهداری می‌کنیم.

از جانوران اهلی استفاده‌های بسیار می‌کنیم.

در کارها از جانورانِ اهلی استفاده می‌کنیم.

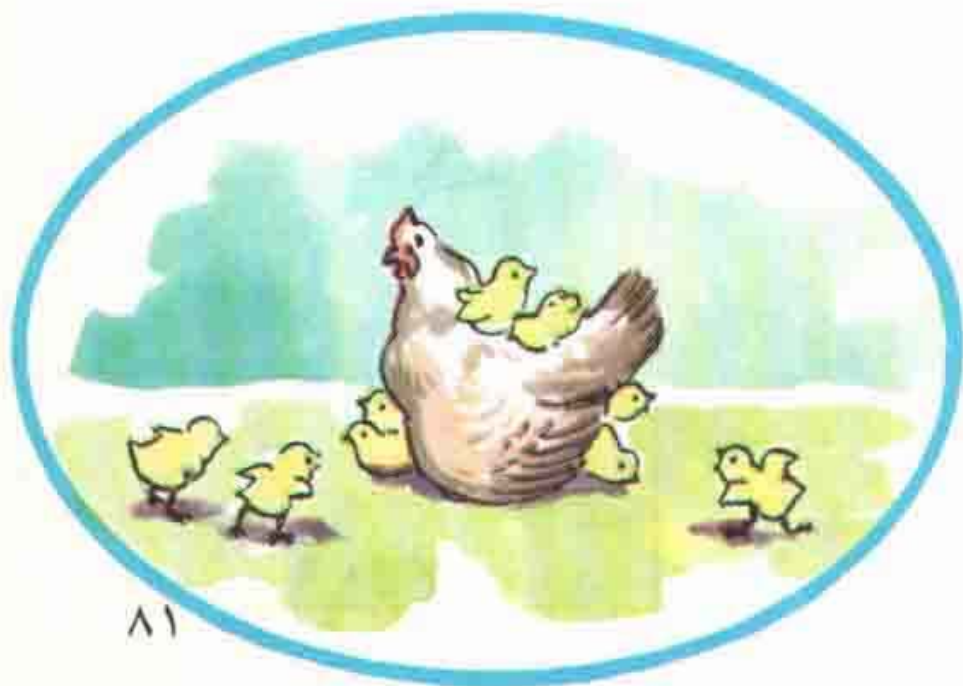
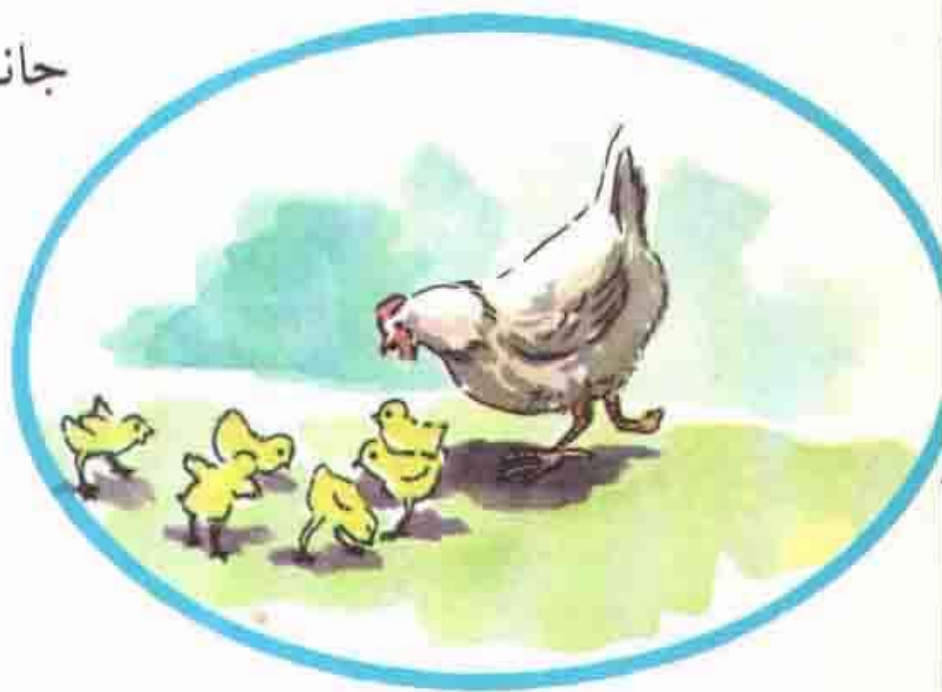

جانوران از بچه‌های

خود نگهداری

می‌کنند.

جانوران از بچه‌های خود نگهداری می‌کنند.

جانوران از بچه‌های خود نگهداری می‌کنند.

بعضی از جانوران لانه دارند.

بعضی از جانوران برای خود لانه می‌سازند.

بعضی از جانوران برای خود لانه می سازند.

شکل و اندازه همه جانوران یکی نیست.

هَمَّهٔ جانورانِ مِثْلِ هَمِّ
حَرَكَتِ نَمِیْ كُنند.

به این شکلها نگاه کنید
 آیا می‌توانید داستان
 آنها را بگویید؟

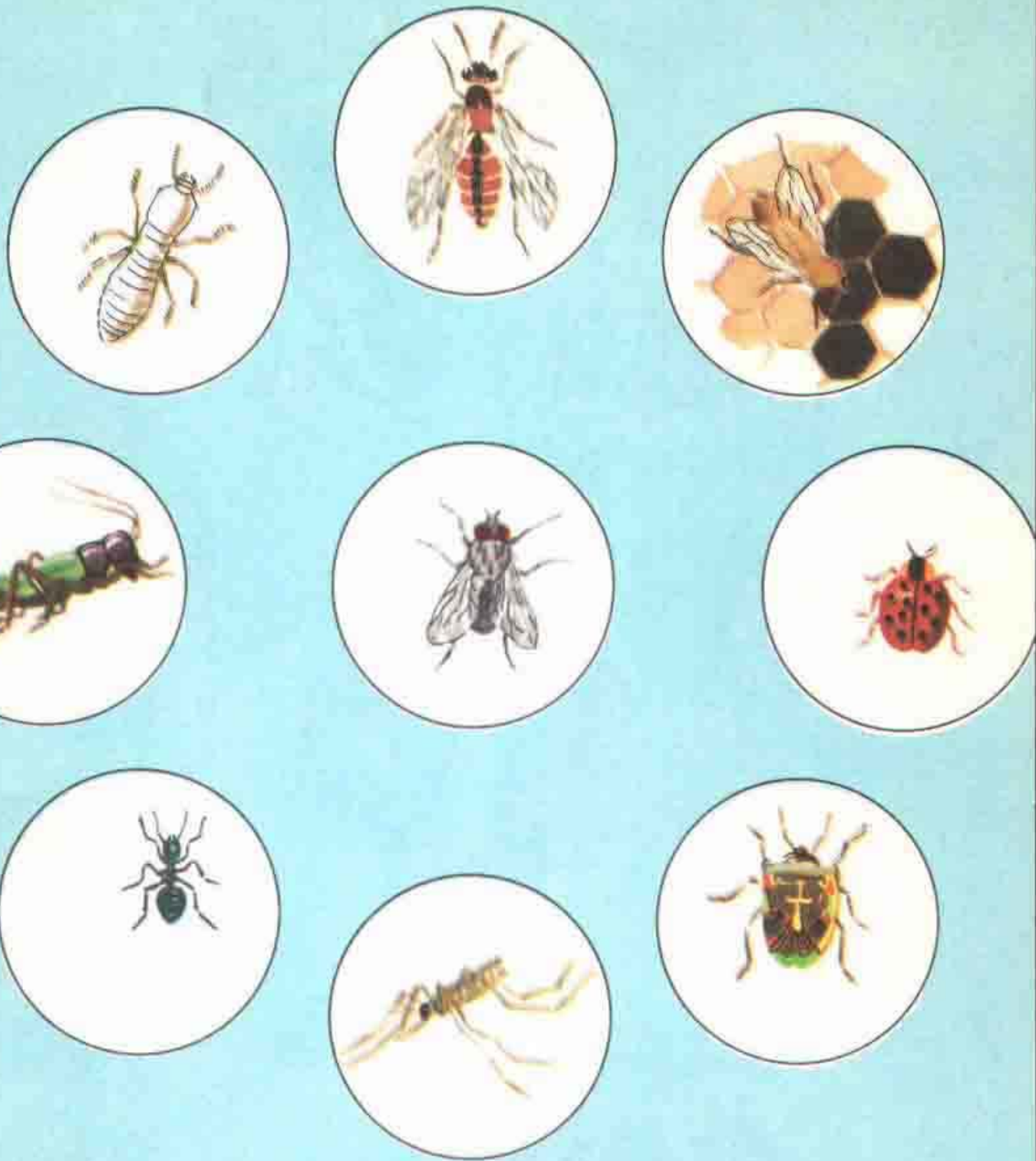

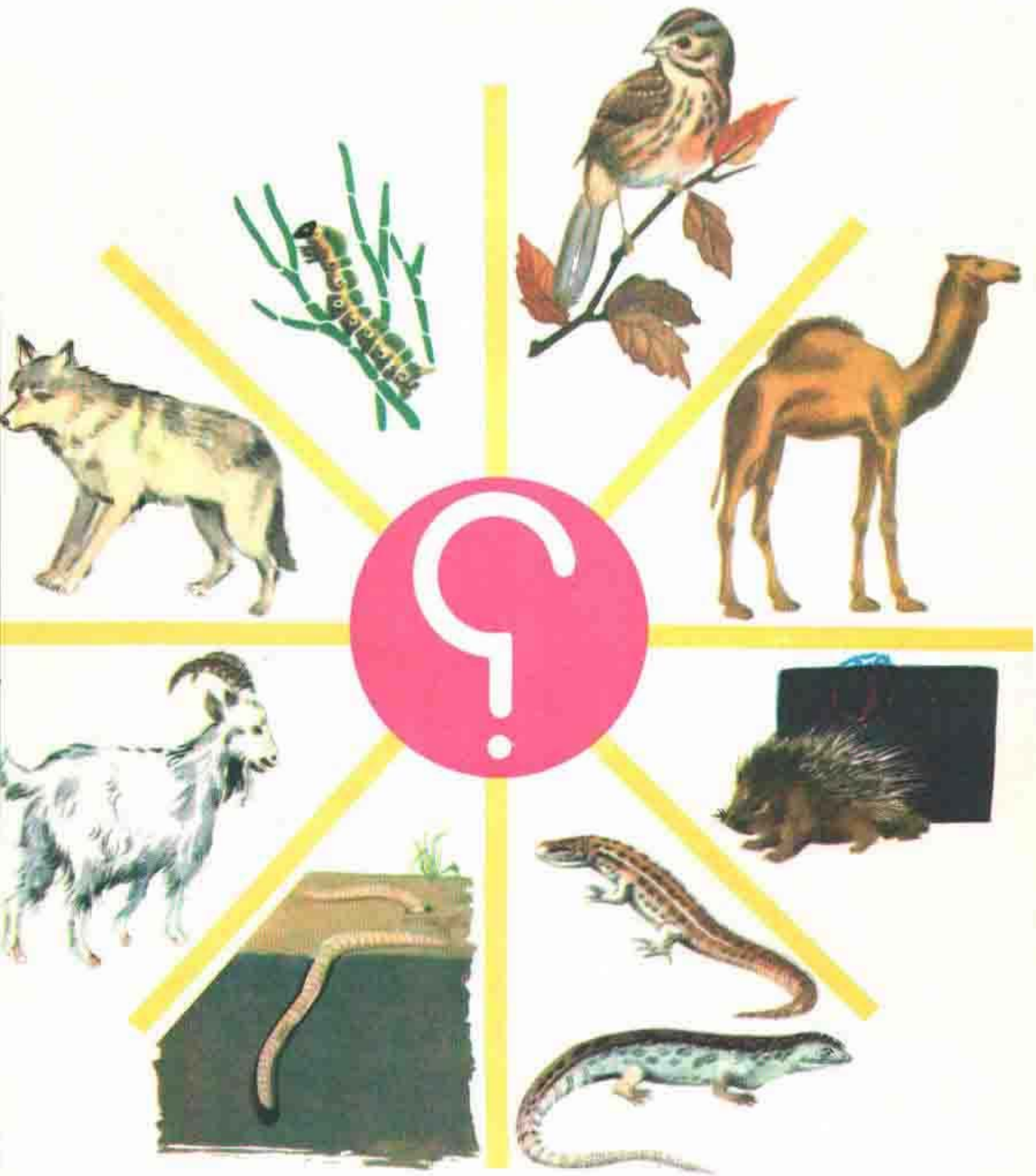
همه جانوران
یک رنگ نیستند.

به این شکلها نگاه کنید. چه شباهتها و چه تفاوتهایی
با هم دارند؟

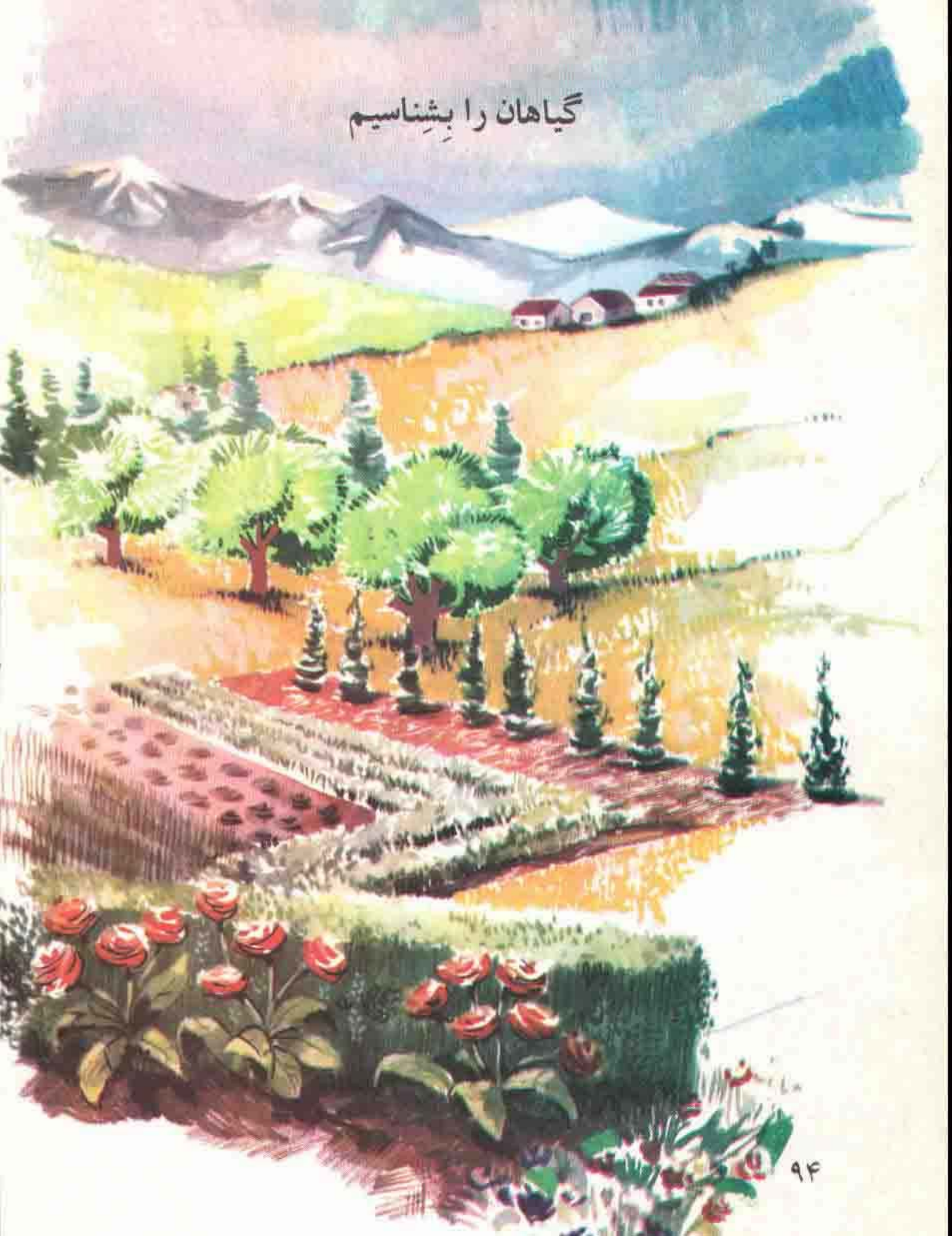
این جانوران چه تفاوت‌هایی با هم دارند؟

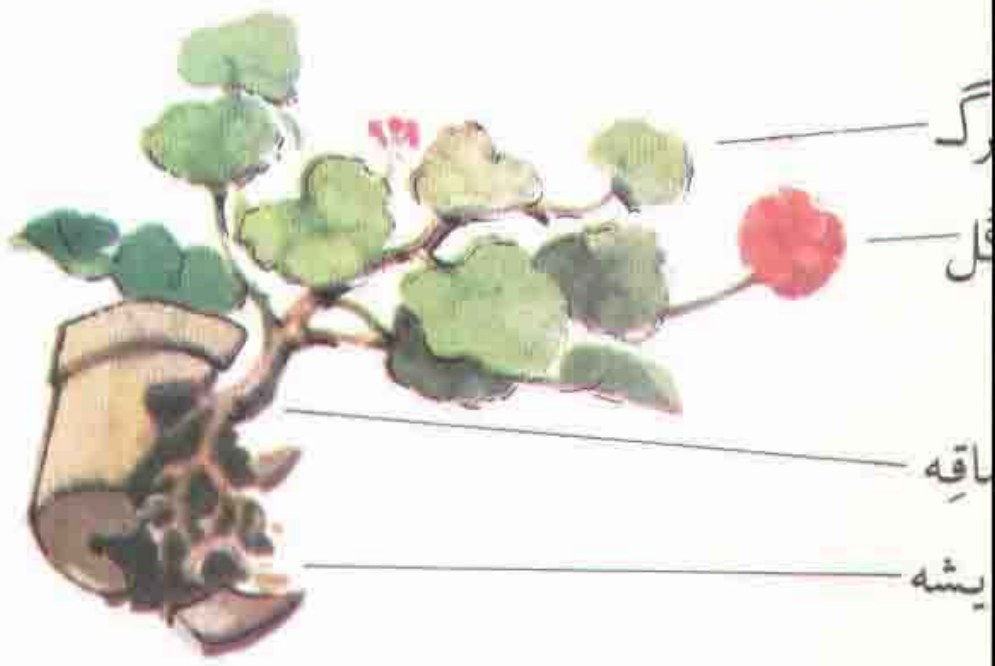

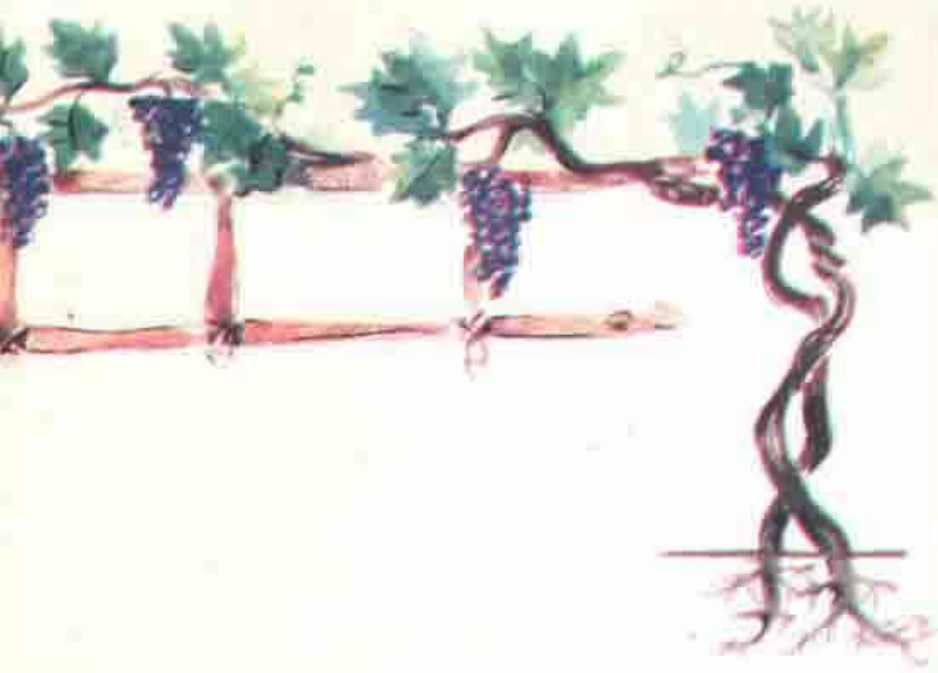
بَدَنِ این جانوران از چه پوشیده شده است؟

گیاہان را بِشِناسیم

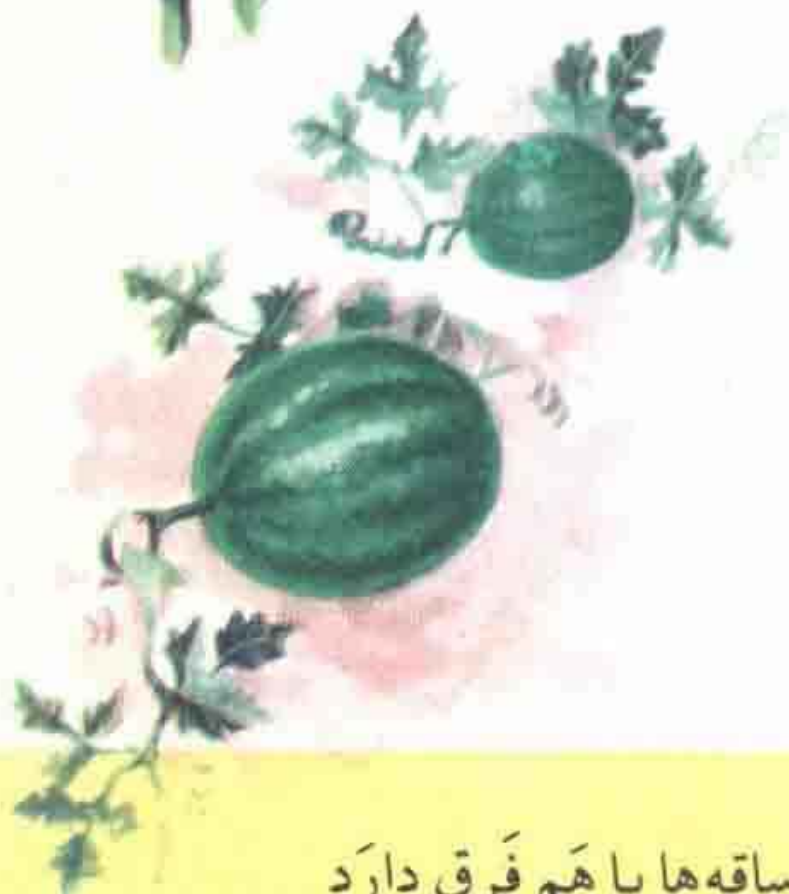

آیا این گیاهان را می‌شناسید؟
چه فرقی با هم دارند؟

ساقه گیاهان

شکل ساقه‌ها با هم فرق دارد
چه فرقی در این ساقه‌ها می‌بینید؟

ریشه گیاهان

شکل ریشه‌ها با هم فرق دارد
چه فرقی در ریشه این گیاهان می‌بینید؟

برگ گیاهان

شکل برگها با هم فرق دارد
چه فرقی در این برگها می بینید؟

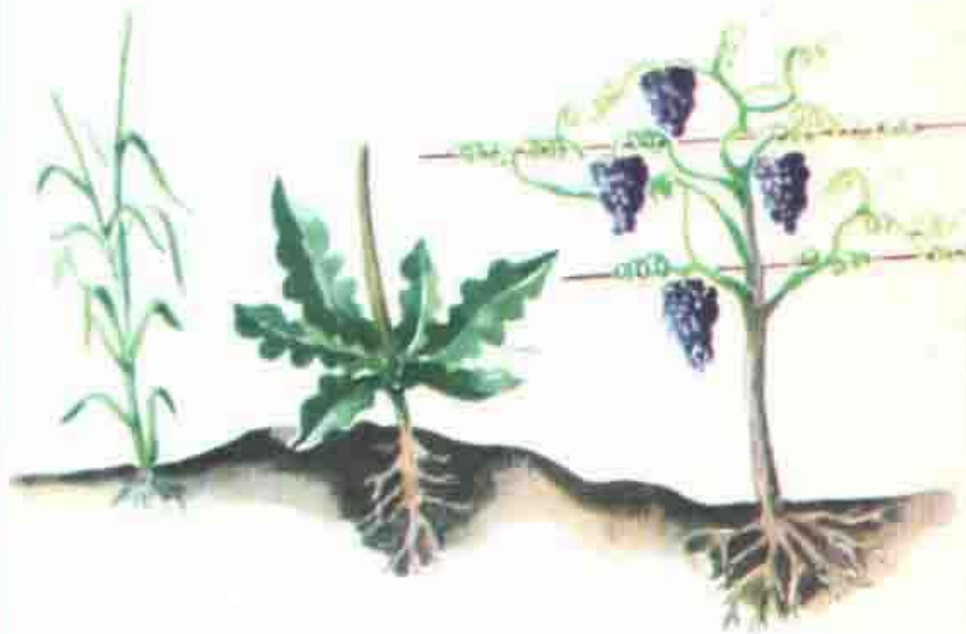
گلها

شکل و رنگ گلها با هم فرق دارد
چه فرقی در این گلها می بینید؟

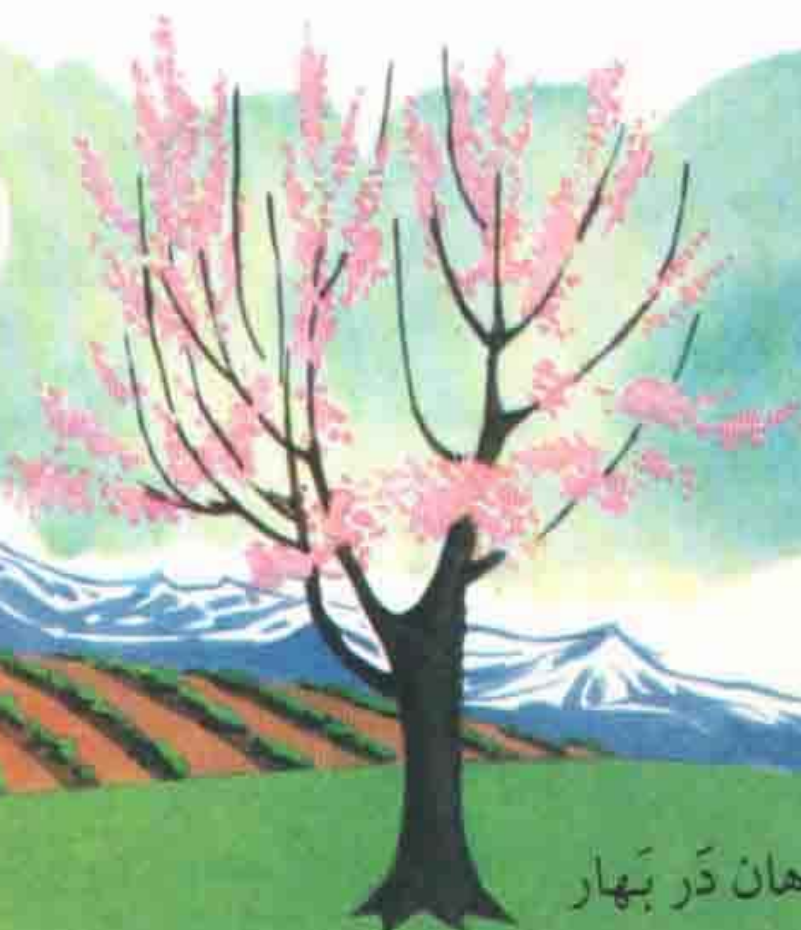

به این شکلها نگاه کنید
هر یک مال کدام گیاه است؟

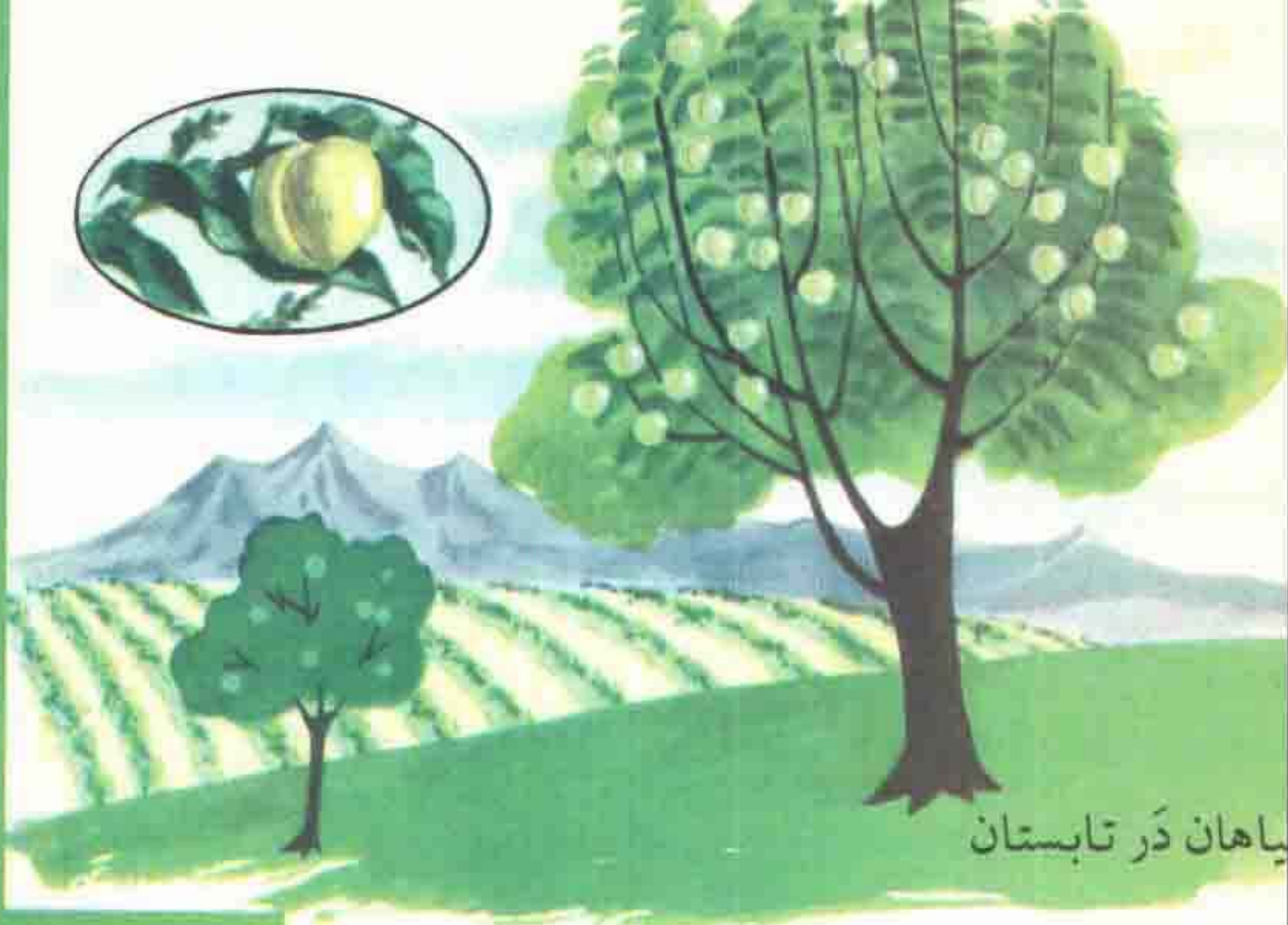

گیاهان دَرِ زِمستان

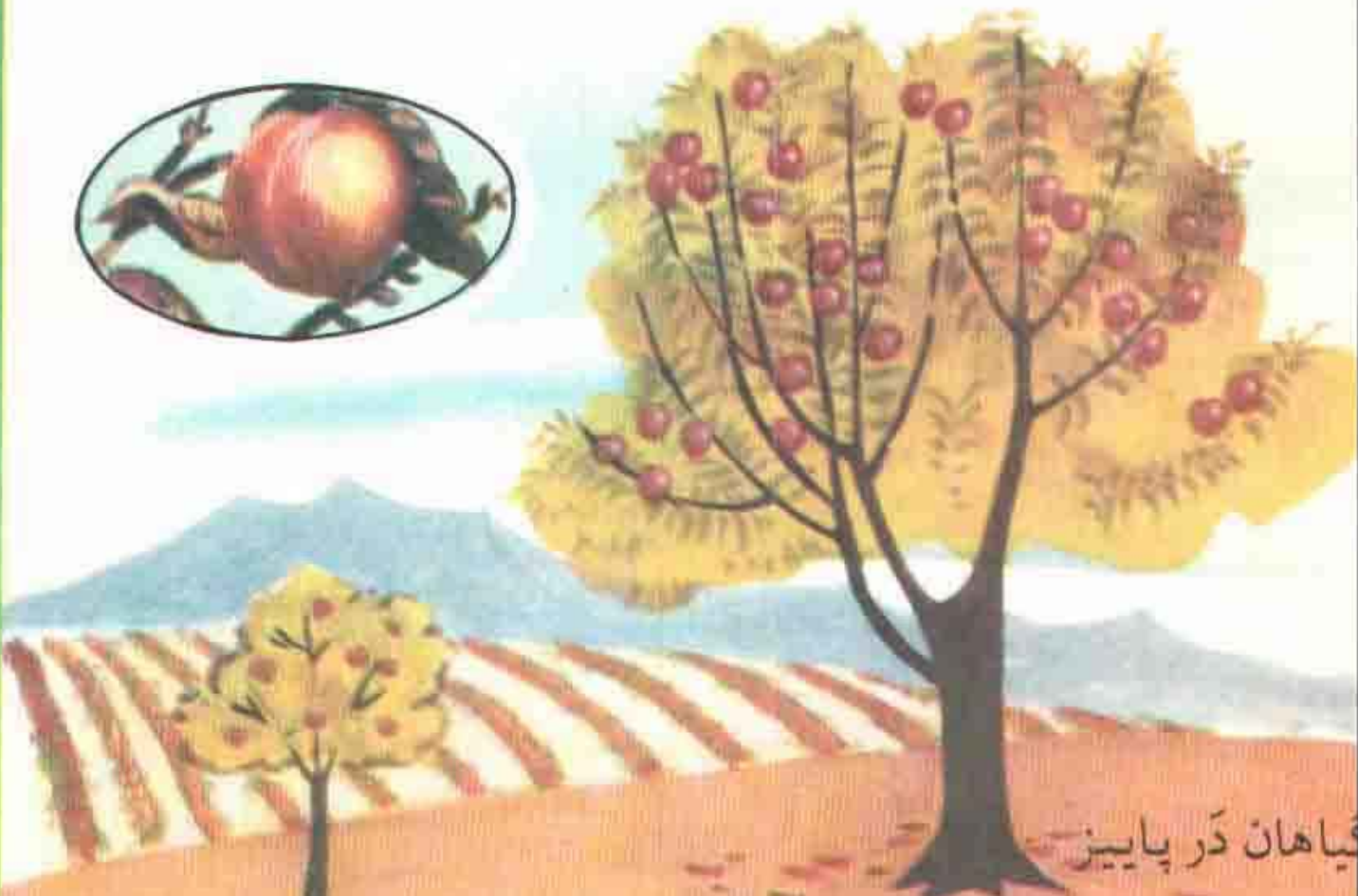

گیاهان دَرِ بَهَار

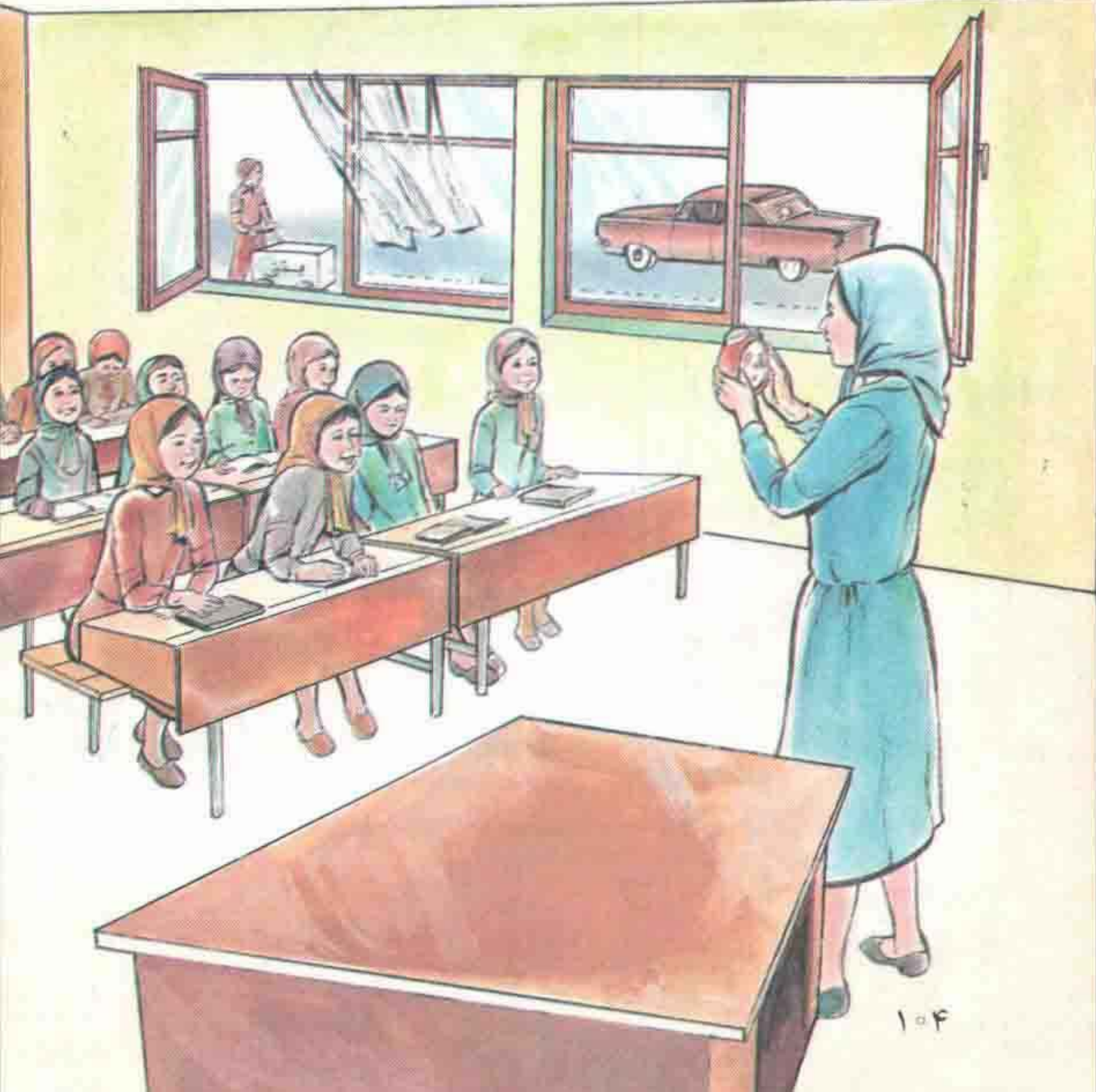

بیاهان در تابستان

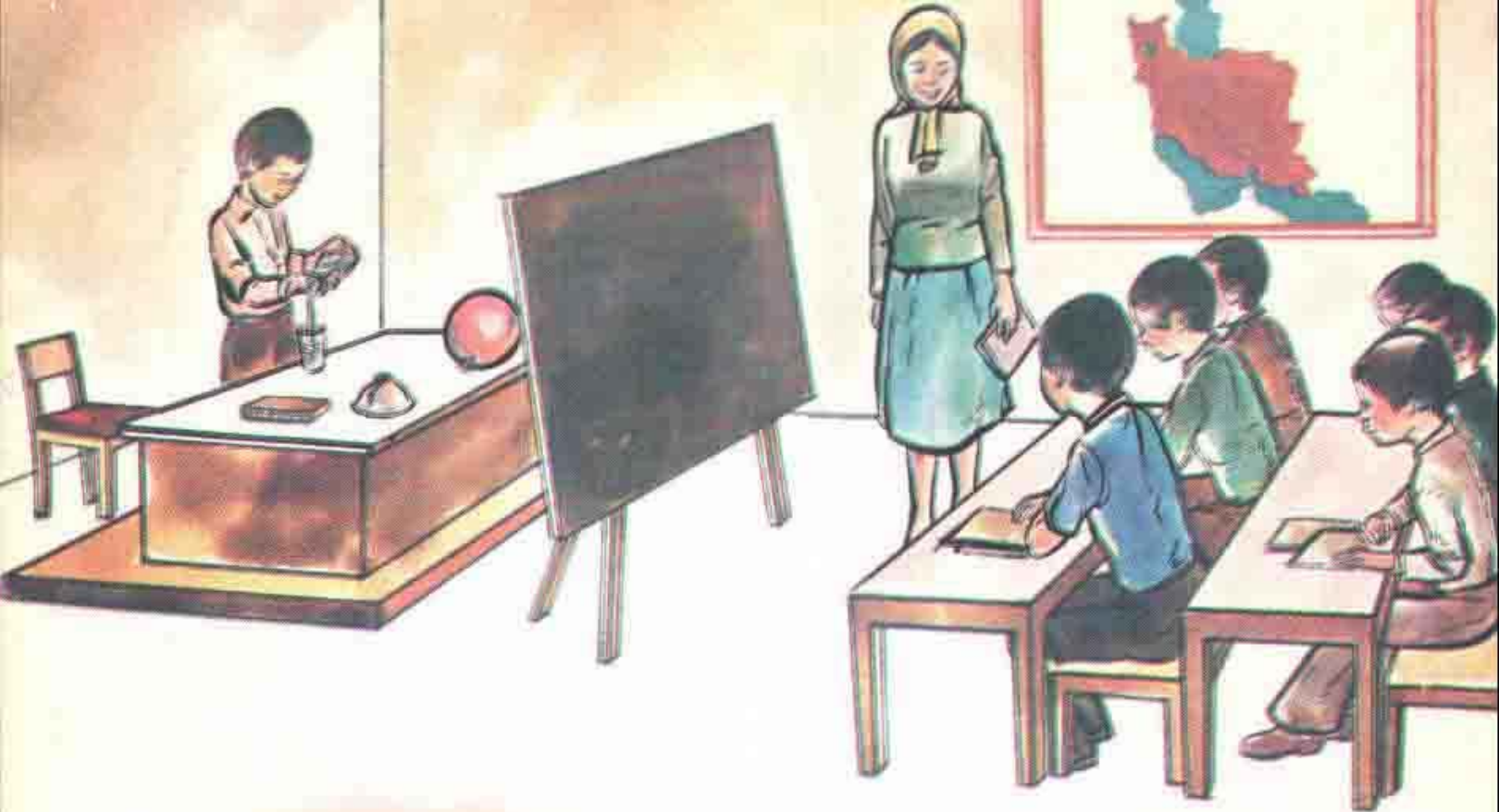

بیاهان در پاییز

صداهایی که می‌شنویم

این صدای چیست؟

از هر یک صدایی
شنیده می شود

صدای سنج

صدای نی

صدای طبیل

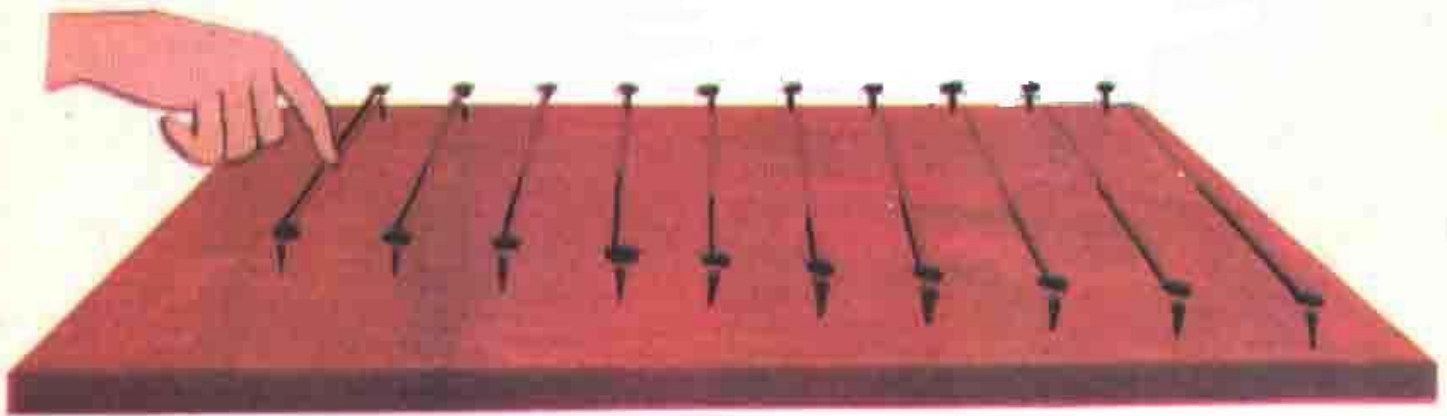

این صداها با هم فرق دارد

ہر دو پیک جور بصد ادر می آید

این آسباب بازیها را بسازید
آنها را به صدا درآورید